

Deloitte.

Opfølgning på anbringelsesstatistikken.

Socialministeriet

3. november 2010

Afrapportering

Indholdsfortegnelse

1. Opsamling.....	4
1.1 Baggrund	4
1.2 Opsamling.....	5
1.3 Udvikling i anbringelser	6
1.4 Centrale tendenser og forskelle	8
Bilag 1. Kommunebeskrivelser	13
1.1 Faaborg-Midtfyn Kommune.....	14
1.2 Kolding Kommune	19
1.3 Københavns Kommune	24
1.4 Lolland Kommune.....	29
Bilag 2. Tværgående beskrivelse.....	35
2.1 Kort karakteristik.....	35
Bilag 3. Foranstaltningstyper og anbringelsesårsager.....	38
3.1 Foranstaltningstyper	38
3.2 Udslagsgivende årsager til afgørelser om anbringelse	40
Bilag 4. Tværkommunale nøgletal	43
4.1 Socioøkonomiske forhold.....	43
4.2 Økonomi	44
4.3 Anbringelser	44

Rapportens anvendelse

Denne rapport er alene udarbejdet til Deloitte's opdragsgiver ud fra det givne opdrag. Deloitte påtager sig intet ansvar for andres anvendelse af rapporten. Kopiering af rapporten, helt eller delvis, må i hvert enkelt tilfælde kun ske med tydelig kildeangivelse.

Kontakt

Spørgsmål til denne rapport's indhold kan stiles til:

- Mette Lindgaard, partner, tlf. 36 10 26 53
- Morten Ry, partner, tlf. 36 10 26 56.

Om Business Consulting – Fra ide til virkelighed

Business Consulting fokuserer på udvikling og effektivisering af kundernes organisation, kerneprocesser, økonomistyring og it for at bidrage til realisering af kundernes strategiske målsætninger. Vi kender den offentlige og private sektor til bunds og kombinerer vores faglige kompetencer med evnen til at lede, styre og gennemføre projekter i komplekse miljøer. Det kan være som rådgivere eller som ansvarlige for processer fra idestadie til implementering.

Deloitte er Danmarks største revisions- og rådgivningsfirma. Vi tilbyder en bred vifte af ydelser og kombinerer konsulentrollen i Business Consulting med Deloitte's kompetencer inden for revision, skat og finansiering. Det giver vores kunder en unik mulighed for at få integrerede løsninger, der er skræddersyet til de enkelte opgaver.

Vi er en del af den globale virksomhed Deloitte Touche Tohmatsu Limited. Vi udvikler og deler viden på tværs af kontorer i mange lande. Inspirationen fra udlandet kombineret med systematisk metodeudvikling på tværs af landegrænser sikrer, at vores løsninger altid tager udgangspunkt i den seneste viden. Det er forudsætningen for, at vi i dag og i fremtiden kan være en attraktiv og værdiskabende rådgiver.

Om Deloitte

Deloitte leverer ydelser inden for revision, skat, consulting og financial advisory til både offentlige og private kunder i en lang række brancher. Vores globale netværk med medlemsfirmaer i mere end 140 lande sikrer, at vi kan trække på stærke kompetencer foruden en dybtgående lokal indsigt, når vi skal hjælpe vores kunder overalt i verden. Deloitte's mere end 170.000 medarbejdere arbejder målrettet efter at sætte den højeste standard. Deloitte's medarbejdere understøttes af en virksomhedskultur, der fremmer integritet og merværdi til kunderne, en forpligtelse over for hinanden og en styrke gennem forskellighed. De arbejder i et miljø præget af konstant udvikling, udfordrende oplevelser og berigende karrieremuligheder. Deloitte's medarbejdere arbejder målrettet på at styrke ansvarlighed, opbygge tillid og sikre positiv indflydelse i deres lokalsamfund.

Deloitte Touche Tohmatsu Limited

Deloitte er en betegnelse for Deloitte Touche Tohmatsu Limited, der er et britisk selskab med begrænset ansvar, og dets netværk af medlemsfirmaer. Hvert medlemsfirma udgør en separat og uafhængig juridisk enhed. Vi henviser til www.deloitte.com/about for en udførlig beskrivelse af den juridiske struktur i Deloitte Touche Tohmatsu Limited og dets medlemsfirmaer.

Deloitte Business Consulting A/S
Tlf. 36 10 20 30
Fax 36 10 20 40
E-mail: businessconsulting@deloitte.dk
www.deloitte.dk

Besøgsadresse
Weidekampsgade 6
2300 København S

Postadresse
Deloitte Business Consulting A/S
Postboks 1600
0900 København C

1. Opsamling

1.1 Baggrund

Af Ankestyrelsens anbringelsesstatistik for 2009 fremgår det, at kommunerne i 2009 i gennemsnit anbragte 20 procent færre børn og unge uden for hjemmet¹. Antallet af nye afgørelser om anbringelse faldt således med 697 afgørelser fra 2008-2009. Heraf står ti kommuner for 334 af afgørelserne, svarende til cirka 48 procent. Det drejer sig om kommunerne København, Aalborg, Århus, Lolland, Faaborg-Midtfyn, Høje-Taastrup, Brøndby, Vejen, Kolding og Aabenraa.

På baggrund heraf skrev socialministeren til disse ti kommuner og bad dem beskrive, hvad der ifølge deres vurdering er årsagerne til udviklingen, og hvad der i kommunerne er iværksat af forebyggende initiativer på området. Hovedlinjen i de ti kommuners besvarelser var, at nedgangen i afgørelser om nyanbringelser fra 2008-2009 er sket med afsæt i en bevidst og tilstræbt omlægning af indsatsen på området.

Som opfølgning på kommunernes besvarelser besluttede Socialministeriets Kontor for Børn at besøge fire af de ti kommuner: København, Lolland, Kolding og Faaborg-Midtfyn. I den forbindelse bad Socialministeriet Deloitte om bistand til gennemførelse af og afrapportering i forbindelse med besøgene. Baggrunden for udvælgelsen af disse fire kommuner var dels en demografisk spredning, dels at de alle fire har arbejdet strategisk med anbringelsesområdet.

Besøgene i de fire udvalgte kommuner blev gennemført i uge 40 og 41 2010. Ved besøgene deltog en kontorchef eller souschef, to medarbejdere fra Socialministeriets Kontor for Børn og en konsulent fra Deloitte. Besøgene var tilrettelagt som heldagsbesøg, hvor der var mulighed for drøftelser med relevante medarbejdere og chefer fra forvaltningerne samt besøg på relevante tilbud/institutioner i kommunen.

Formål

Formålet med at besøge de fire udvalgte kommuner var, at Socialministeriet kunne få mulighed for at øge indsigten i og indsamle viden om den omlægning af indsatsen fra anbringelser til forebyggelse eller alternativer til anbringelser, der sker i nogle kommuner.

Endvidere var formålet, at besøgene kunne danne grundlag for en videre dialog mellem kommunerne og Socialministeriet, så ministeriet på sigt kan følge udviklingen på området tættere.

¹ Nyere data fra Ankestyrelsen viser dog et fald i anbringelsessager med 15 pct.

Afrapportering

Ved besøgene i de fire kommuner er der blandt andet sat fokus på udviklingen i anbringelser, strategiske tiltag på området for udsatte børn og unge, kommunernes organisering af området, de centrale indsatser, der er iværksat lokalt, samt opfølgning og effektmåling.

Nedenfor samles der op på udviklingen i anbringelserne samt de tværgående tendenser og forskelle de fire kommuner imellem. I forhold til de konkrete tendenser og tiltag i de enkelte kommuner nævnes disse kort og beskrives mere detaljeret i de efterfølgende kommunebilag.

Herudover vil der, hvor det er relevant, ske en perspektivering i forhold til de fire kommuner, der indgår i KeK-projektet, hvor der ligeledes arbejdes med anbringelsesområdet.

Afrapporteringen omfatter således:

- En opsamling på tværgående temaer, herunder udvikling i anbringelser, strategiske tiltag samt opfølgning og effektmåling.
- En række bilag: (1) En kort beskrivelse af hver af de fire kommuner og deres erfaringer med omlægning af indsatsen på anbringelsesområdet og det forebyggende arbejde, (2) En kort tværgående beskrivelse af kommunerne i forhold til en række socioøkonomiske faktorer, (3) Et bilag, der præsenterer udviklingen i forhold til foranstaltningstyper og anbringelsesårsager og (4) Et bilag, der sammenfatter tværkommunale nøgletal fra de fire kommuner om socioøkonomiske forhold, økonomi på området samt anbringelser.

1.2 Opsamling

De fire kommuner har alle arbejdet med at udvikle indsatsen i forhold til udsatte børn og unge. Herunder er der i varierende grad arbejdet med:

- Børnepolitikker og strategier for udsatte børn og unge.
- Udarbejdelse af serviceniveauer som ramme for tildelingen af foranstaltninger.
- Skærpelse af myndighedsrollen, bedre udredning, matchning og handleplaner.
- Udvikling af kommunale tilbud.
- Prioritering af forebyggende foranstaltninger og indsatser i nærmiljøet.
- Anvendelse af alternative anbringelsesformer, for eksempel plejefamilier.

- Opfølgning på mål og effekter.

Der er dog forskel på, hvordan denne udvikling konkret er tilrettelagt, om den har en tydelig politisk forankring, på hvilket niveau den foregår m.m. Nedenfor beskrives disse tendenser og forskelle nærmere i afsnit 1.4. Dette skal ses i lyset af, hvordan anbringelsesområdet generelt har udviklet sig i de fire kommuner, prioriteringen af udgifter til henholdsvis anbringelser og forebyggende foranstaltninger, deres anvendelse af foranstaltningstyper m.m. Disse elementer præsenteres kort i afsnit 1.3.

1.3 Udvikling i anbringelser

Der er som nævnt indledningsvist sket et fald på landsplan i antallet af sager om anbringelse fra 2007 til 2009, jf. tabellen nedenfor.

Udviklingen i antal afgørelser om anbringelse fra 2007 til 1. halvår 2010²

	2007	2008	2009	1. halvår 2010
Lands gennemsnit	3.724	3.587	2.978	1.115
Faaborg-Midtfyn	30	48	22	8
Kolding	54	72	57	34
København	473	407	343	146
Lolland	51	90	52	15

Kilde: Ankestyrelsen

Denne tendens ses også i de fire kommuner, men dog med nogen variation. Hvor der i København er sket et markant fald over de tre år, er der i de øvrige kommuner sket en stigning fra 2007 til 2008 og herefter et fald til 2009.

De tre kommuner (Kolding, Faaborg-Midtfyn og Lolland) er alle sammenlægningskommuner og fremhæver som årsag til stigningen og det efterfølgende fald blandt andet, at de i forbindelse med kommunalreformen oplevede en pukkel i antallet af sager. Herudover peges der på, at mediasager på børneområdet bidrog til at skabe en stigning i antallet af underretninger.

I forhold til den fremadrettede udvikling forventer kommunerne ikke generelt, at tendensen med faldende anbringelsestal kan fortsætte i samme takt, men de håber dog på, at der gennem forebyggende foranstaltninger fortsat vil være et fald i antallet af nye sager.

Ser man på antallet af anbragte per 1.000 0-22-årige, er det tydeligt, at Faaborg-Midtfyn, Kolding og København ligger omkring landsgen-

² Antallet af anbringelser i 2010 kan dog ændre sig meget idet der er forskel på, hvornår kommunerne indrapporterer disse til Ankestyrelsen.

nemsnittet, mens Lolland har et meget højere anbringelsestal, jf. tabellen nedenfor.

Antal anbragte børn/unge per 1.000 0-22-årige (2009)

	Antal per 1.000 0-22-årige
Lands gennemsnit	8,18
Faaborg-Midtfyn	9,92
Kolding	8,29
København	9,29
Lolland	25,95

Kilde: KL's benchmarkingværktøj, 2009

Udgifter til anbringelser og forebyggelse

Kommunerne har haft en bevidst strategi om at sætte fokus på forebyggende tiltag og søge løsninger i nærmiljøet, dog med forskelligt fokus og indhold, hvilket beskrives nærmere i næste kapitel. Ser man på udgifterne til henholdsvis anbringelse og forebyggelse, er der stor forskel på kommunerne. Tabellen nedenfor viser udgifterne per 0-22-årig i 2009, og som det fremgår, ligger Kolding under landsgennemsnittet i forhold til både anbringelse og forebyggelse, mens Faaborg-Midtfyn ligger stort set på landsgennemsnittet, og København ligger noget over gennemsnittet. Lolland skiller sig her ud ved at have over dobbelt så høje udgifter til anbringelse i forhold til landsgennemsnittet. Dette er dog ikke overraskende i betragtning af det høje anbringelsestal, mens udgifterne til forebyggende foranstaltninger per 0-22-årig ligger 32 procent over landsgennemsnittet.

Udgifter til henholdsvis anbringelser og forebyggende foranstaltninger per 0-22-årig (2009)

	Udgifter (kr.), anbringelser	Udgifter (kr.), forebyg- gende foranstaltninger
Lands gennemsnit	6.348	2.517
Faaborg-Midtfyn	6.434	2.551
Kolding	5.415	1.939
København	8.070	2.979
Lolland	14.333	3.324

Kilde: KL's Benchmarkingværktøj, 2009.

Alder på afgørelsestidspunktet

Ser man på barnets/den unges alder på afgørelsestidspunktet, er der ikke store ændringer i perioden 2007-2009. Nedenfor ses alder på anbringelsestidspunktet for sagerne i 2009, og som det fremgår, er mindst to tredjedele af de børn, der anbringes, over 11 år på anbringelsestidspunktet. Dette gælder både i de fire kommuner og på landsplan.

Andel af afgørelser fordelt på alder på afgørelsestidspunktet (2009)

	Lands gennemsnit	Faaborg-Midtfyn	Kolding	København	Lolland
0-3 år	12	14	14	16	17
4-6 år	6	-	7	4	8
7-11 år	14	14	21	9	15
12-14 år	26	41	19	26	25
15-17 år	42	32	39	45	35
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen

Anvendelse af foranstaltningstyper

Der er i perioden 2007-2009 sket en udvikling i forhold til kommunernes anvendelse af forskellige foranstaltningstyper. Der ses her en faldende tendens i forhold til anvendelsen af døgninstitutioner og opholdssteder, mens plejefamilie, slægts- og netværksplejefamilie anvendes i stigende grad. Dette beskrives nærmere i bilag 3.

Socioøkonomiske forhold

Antallet af afgørelser hænger naturligvis også sammen med de socioøkonomiske forhold, og de fire kommuner adskiller sig meget på centrale parametre som for eksempel indbyggertal, befolknings sammensætning, beskæftigelsesgrad, uddannelsesniveau m.m. København har en højere ledighedsgrad end de øvrige kommuner, men også et højere uddannelsesniveau og en lavere andel af førtidspensionister og borgere på sygedagpenge. Faaborg-Midtfyn og Kolding ligger tættere på landsgennemsnittet i forhold til både arbejdsløshed, uddannelsesniveau samt andel førtidspensionister og sygedagpengemodtagere, mens Lolland har en relativt høj arbejdsløshed, flere førtidspensionister og sygedagpengemodtagere og lavere uddannelsesniveau end de øvrige. Dette beskrives nærmere i bilag 2 og 4.

1.4 Centrale tendenser og forskelle

De fire kommuner har alle arbejdet med at udvikle indsatsen i forhold til udsatte børn og unge. Faldet i antallet af sager om anbringelse er dog i varierende grad et resultat af en bevidst prioritering af andre foranstaltningstyper.

Alle kommunerne har oprettet nye kommunale foranstaltninger med fokus på konkrete målgrupper og indsatser i nærmiljøet. Der er dog stor forskel på, om der har været en konkret strategi eller politiske mål som grundlag for at prioritere forebyggende foranstaltninger, og i hvilket omfang der samtidig er sket en styrkelse af myndighedsrollen. Nedenfor præsenteres tværgående tendenser og forskelle på henholdsvis det politiske niveau, forvaltningsniveau og leverandørniveau.

1.4.1 På det politiske niveau

Som tidligere nævnt har kommunerne alle et mål om at nedbringe antallet af anbringelser og sætte fokus på forebyggelse og tidlig indsats. Der er dog forskel på, hvor tydelige disse mål er, og hvorvidt de har en klar politisk forankring.

Børnepolitikker og strategier

I både Københavns, Faaborg-Midtfyn og Lolland kommuner er der stort politisk fokus på området for udsatte børn og unge, og der ses en klar sammenhæng mellem de tiltag, der iværksættes, og de politiske mål på området. I Københavns Kommune er der for eksempel udviklet en strategi for området for udsatte børn og unge, mens der i Faaborg-Midtfyn Kommune er arbejdet målrettet med implementeringen af kommunens børnepolitik i praksis. I begge kommuner har de politiske mål fokus på at styrke den tidlige og forebyggende indsats og indsatsen i nærmiljøet. I Kolding og Lolland kommuner er de politiske mål knap så tydelige i udviklingen.

Serviceniveauer

Samtidig er der i Faaborg-Midtfyn Kommune, men også i Københavns og Lolland kommuner arbejdet med at udvikle politisk godkendte serviceniveauer, der kan fungere som en fælles ramme for indsatsen og bidrage til styringen af området. Herigennem oplever kommunerne, at de har fået et mere ensartet serviceniveau og bedre styring af udgifterne.

Også i Kolding Kommune overvejes det at udarbejde et serviceniveau på anbringelsesområdet. Dette arbejde er dog ikke igangsat.

1.4.2 På forvaltningsniveau

Bedre sagsbehandling

Faaborg-Midtfyn, Københavns og Lolland kommuner har arbejdet med at skærpe myndighedsrollen. I Faaborg-Midtfyn og Københavns kommuner er der blandt andet sket en specialisering af visitationen, og der er en mere tydelig ansvars- og rollefordeling mellem myndighed og leverandør. Samtidig er der sket en udvikling af udredningen i relation til børn og unge med henblik på at sikre en god matchning af behov og foranstaltninger samt grundlag for at kunne følge op på mål og resultater.

Herudover har flere af kommunerne arbejdet med at integrere økonomiske overvejelser i sagsbehandlingen, således at sagsbehandlerne i højere grad også overvejer økonomien, når de skal iværksætte foranstaltninger. I både Kolding og Faaborg-Midtfyn kommuner fremhæves dette som vigtigt for at tilgodese en økonomisk styring af området.

Organisering af myndighedsfunktionerne

De fire kommuner har alle adskilt myndighedsopgaverne fra leveringen af ydelserne og samlet myndighedsopgaverne i enheder, der typisk dækker et geografisk område.

De tre sammenlægningskommuner (Kolding, Faaborg-Midtfyn og Lolland) har i forbindelse med kommunalreformen arbejdet med harmonisering af serviceniveau, arbejds gange og kulturer.

I forhold til den konkrete tilrettelæggelse er der lidt variation kommunerne imellem. I Faaborg-Midtfyn Kommune fastlægges antallet af sager efter antallet af børn, og sagsbehandlerne har her ansvar for 50 børnesager. I Lolland Kommune har man blandt andet for at tiltrække og fastholde medarbejdere sat antallet af familiesager ned til 40 sager per sagsbehandler, mens sagsbehandlerne i Kolding Kommune har ansvar for 45 sager. I Københavns Kommune er der flere sagsbehandlere involveret i sagerne, idet § 50-undersøgelserne varetages af et sagsbehandler team, mens tildeling og opfølgning ligger hos et andet team, der igen har fokus på enten børn eller unge.

Antallet af sager, som den enkelte sagsbehandler har ansvar for, har stor signalværdi. Dog viser erfaringerne fra de fire kommuner og fra KeK-kommunerne, at der typisk ikke skelnes mellem sagstygder, hvorfor der kan være meget stor forskel på den reelle belastning i forhold til sagsbehandlerne.

Opfølgning og effektmåling

Det er fast procedure i alle fire kommuner, at der skal følges op på sagerne hvert halve år. Dog er der kun i mindre omfang opstillet operationelle mål for indsatsen, og der følges derfor kun i begrænset omfang op på resultater og effekter.

I Københavns Kommune er der udviklet en metode til at måle udviklingen af børns og unges kompetencer: forandringskompasset. Forandringskompasset skal anvendes til at følge udviklingen hos det enkelte barn/unge i forhold til sundhed, venner/netværk, familierelationer, kriminalitet, impuls kontrol, fritidsliv, sproglig udvikling, skolegang, misbrug og praktiske færdigheder. Gennem anvendelsen af metoden er det muligt at måle effekten af indsatsen på individniveau mere systematisk i forhold til de ti parametre. Metoden er ikke fuldt implementeret endnu. Forandringskompasset tager udgangspunkt i Outcome Star, der anvendes i blandt andet Storbritannien til at understøtte opfølgning og effektmåling på udsatteområdet. De øvrige tre kommuner efterspørger redskaber til at understøtte effektmåling.

Dette billede genfindes i KeK-kommunerne, hvor der arbejdes med at udvikle individbaserede monitoreringsmetoder, der kan understøtte en løbende og systematisk opfølgning på indsats, mål opfyldelse og effekt. Dette arbejde tager udgangspunkt i ICS.

Effektmålingen på området for udsatte børn og unge forudsætter dog, ud over metoder til at måle effekter, at der anvendes fælles begreber til at beskrive målgrupper og indsatser, og at der opstilles mere operationelle mål, således at det er muligt at følge op på, om indsatsen virker efter hensigten.

De udfordringer, som de fire kommuner har i forhold til at fastsætte rammer for området for udsatte børn og unge gennem serviceniveauer, overvejelser om nye lokale tilbud, skærpelse af sagsbehandlingen og opfølgningen i sagerne samt en mere stram økonomisk styring, er generelle for de danske kommuner.

Også de fire KeK-kommuner står med disse udfordringer, og erfaringerne herfra og fra blandt andet analysen af plejefamilieområdet viser, at det er væsentligt at have fokus på organiseringen og kulturen blandt medarbejderne, kontinuiteten i sagerne og opfølgning på resultater, hvis der skal ske en prioritering af den tidlige og forebyggende indsats samt effektmåling i praksis. Styringen søges endvidere styrket gennem takstfinansieringer af de kommunale tilbud.

1.4.3 På leverandørniveau

Alle fire kommuner har arbejdet med at udvikle indsatsen på leverandørniveau. Der er igangsat nye tiltag, og der er flere steder sket en prioritering af særlige målgrupper, for eksempel unge familier og unge.

Kommunale tilbud med fokus på forebyggelse og indsatser i nærmiljøet

Alle fire kommuner har oprettet særlige børnehuse eller familiecentre, der kan være en samlet ramme for forebyggende tiltag.

Denne tendens genfindes i KeK-kommunerne, der også i vidt omfang opretter egne kommunale tilbud med en fælles ramme i et familiecenter, børnehus eller lignende.

Disse kommunale tilbud varetager typisk familiebehandling, særlige tilbud til unge familier og gravide m.m. Herudover har de kommunale børnehuse typisk manualbaserede tilgange som for eksempel De Utrolige År (DUÅ) og anvender metoder til afdækning af ressourcer i netværk og familie med henblik på at sikre øget ejerskab og dermed mere holdbare løsninger, for eksempel familierådslagning og sikkerhedsplaner, herunder med henblik på at afdække ressourcerne i familie og netværk.

Centrale projekter og tiltag

Kommunerne deltager i flere centrale tiltag med fokus på at styrke indsatsen for sårbare børn og unge og deres familier. Herunder deltager flere af kommunerne i De utrolige år (DUÅ), der er målrettet familier med opdragelsesvanskeligheder, samværsproblemer, udadreagerende børn m.m. DUÅ gennemføres som et kursus, hvor 10-12 foræl-

dre mødes i to timer om ugen i cirka 5 måneder. DUÅ er bygget op efter en særlig manual: forældrepyramiden.

Københavns og Lolland kommuner deltager i Parent Management Training – Oregon (PMT-O), der er en behandlingsmetode for familier med børn, der udviser problemadfærd. Herudover deltager Faaborg-Midtfyn og Kolding kommuner i Positiv Adfærd i Læring og Samspil (PALS), et evidensbaseret udviklingsprogram for skole og SFO. Programmet styrker børns sociale kompetencer og forebygger og afhjælper adfærdsproblemer.

Bilag 1. Kommunebe- skrivelser

1. Faaborg-Midtfyn Kommune

2. Kolding Kommune

3. Københavns Kommune

4. Lolland Kommune

1.1 Faaborg-Midtfyn Kommune

1.1.1 Udvikling i anbringelser

Faaborg-Midtfyn Kommune har et markant fald i antallet af afgørelser om anbringelse fra 48 afgørelser i 2008 til 22 afgørelser i 2009 og 8 i første halvår af 2010.³

Kommunen vurderer dog, at kommunesammenlægningen i 2007 kan forklare, at antallet af afgørelser steg med 38 procent fra 2007 til 2008 (pukkel i 2008) og igen er faldet i 2009 (harmonisering af praksis). Antallet af afgørelser om anbringelse forventes fremadrettet at ligge på et stabilt niveau for udsatte børn og unge, hvorimod der er en forventning om stigning i anbringelser som følge af handicap hos børn/unge. Forventningen forklares ved, at for eksempel for tidligt fødte børn i langt højere grad overlever, men ofte har disse børn medfødte handicap. Desuden har kommunen som følge af en intensivering i forhold til de forebyggende indsatser oplevet en stigning i udgifter til forebyggelsesområdet på cirka 13 procent fra 2008 til 2009.⁴

I forhold til antallet af anbragte børn og unge har der været en mere konstant vækst, hvor der i 2007 var 254 anbragte, i 2008 var der 296 og 291 i 2009.⁵

Antallet af anbragte per 1.000 0-22-årige er i 2009 lidt højere i Faaborg-Midtfyn Kommune (9,92) end gennemsnittet for hele landet (8,18).⁶ Kommunens anbringelseskvotient er 0,2 procentpoint højere end landsgennemsnittet.⁷

Nettodriftsudgifterne til børneområdet i 2009 var i Faaborg-Midtfyn Kommune 9.590 kr. per 0-22-årig, hvilket stort set er på niveau med landsgennemsnittet.

Desuden var kommunens udgifter til anbringelser i 2009 6.434 kr. per 0-22-årig og til forebyggende foranstaltninger 2.551 kr. per 0-22-årig, hvilket ligeledes svarer til landsgennemsnittet.⁸

Fra 2007 til 2009 er der en stigning i andelen af anbringelser af børn i alderen 12-14 år, mens der i samme periode ses et fald i andelen af

³ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

Antallet af anbringelser i 2010 kan dog ændre sig meget idet der er forskel på, hvornår kommunerne indrapporterer disse til Ankestyrelsen.

⁴ Faaborg-Midtfyn Kommune, 2010.

⁵ Danmarks Statistik i 2007 og 2008 og Ankestyrelsen i 2009.

⁶ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

⁷ Danmarks Statistik i 2007 og 2008, Ankestyrelsen i 2009.

⁸ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

anbringelser af børn i alderen 15-17 år. Desuden har der fra 2007 til 2009 været en markant stigning i andelen af afgørelser om anbringelse af drenge fra 43 procent i 2007 til 82 procent i 2009 mod et fald i afgørelser om anbringelse af piger.

Endvidere har der i denne periode været et fald i andelen af afgørelser om anbringelse på døgninstitutioner og i kommunale døgn tilbud, mens der har været en stigning i afgørelser om anbringelse på kost- og/eller efterskoler og socialpædagogiske opholdssteder.⁹

Billedet af de tre hyppigste årsager hos barnet/den unge og i hjemmet til en anbringelse har i Faaborg-Midtfyn Kommune været uændret i årene 2007-2009. Således er de tre hyppigste årsager i hjemmet voldsom disharmoni i hjemmet, misbrug hos forældrene og utilstrækkelig omsorg. De tre hyppigste årsager hos barnet/den unge er skoleproblemer, problemer med udadreagerende adfærd og problemer i fritid og venskaber.

1.1.2 Strategiske tiltag

Faaborg-Midtfyn Kommune tager i styringen og udviklingen af børne- og ungeområdet udgangspunkt i intentioner og mål i den sammenhængende børne- og ungepolitik.

Der har generelt været et politisk ønske i kommunen om at reducere udgifterne på anbringelsesområdet, herunder at intensivere det forebyggende og inkluderende arbejde samt en empowerment-tilgang, der omfatter mobilisering af egne ressourcer hos såvel den enkelte som i familie og netværk. Kommunen har således gennem de seneste år arbejdet med at etablere differentierede lokale tilbud. Eksempler på disse tiltag præsenteres nedenfor.

Derudover har kommunen i 2007 udarbejdet en handleguide, der beskriver roller og ansvar på området. Desuden omfatter handleguiden Børnelinien, der indeholder retningsgivende anvisninger om niveauet for service samt fælles begreber.

Endelig har der de seneste år været arbejdet intensivt med underretninger, hvilket har resulteret i en markant stigning i antal underretninger fra 188 i 2007 til 706 i 2009. Denne indsats indgår som led i kommunens forebyggende indsats.

1.1.3 Organisering

Området for udsatte børn og unge i Faaborg-Midtfyn Kommune har i de seneste år været gennem en større omorganisering, præcisering af roller og ansvar og implementering af nye procedurer og arbejdsgange.

⁹ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

Alle underretninger modtages i Fagsekretariatet, hvor der gennemføres en forvisitation med deltagelse af lederen, en sekretær og en konsulent. Hensigten med forvisitationen er øget specialisering og harmonisering.

Sagsbehandlergruppen modtager sagen, hvis Fagsekretariatet vurderer, at der skal udarbejdes en § 50-undersøgelse. Hver rådgiver har maksimalt 50 børnesager (i modsætning til familiesager, hvor der kan være flere børn per sag).

Kommunen har haft fokus på den faglige udvikling, herunder at arbejde ud fra, at økonomisk bevidsthed er en del af sagsbehandlerens faglighed. Rådgiverne har således været gennem udannelse, ligesom der er blevet implementeret nye metoder, for eksempel refleksionsmodellen Diamanten. Modellen opstiller seks diskurser: faglig, politisk, økonomisk, videnskabelig, juridisk og etisk. Rådgiverne skal gennemgå alle seks diskurser som led i beslutningen om indsatsen for barnet og familien.

Endelig har kommunen ændret tilgangen i PPR's arbejde, således at udgangspunktet i højere grad er børnenes ressourcer frem for udfordringer. Formålet er, at kommunens fokus på inklusion også understøttes af PPR's indsats på området.

1.1.4 Centrale indsatser

Familierådslagning

Som led i empowerment-tankegangen anvender Faaborg-Midtfyn Kommune i stigende grad familierådslagning som metode til at sikre, at netværk og slægtsressourcer sættes i spil. Udviklingen i antal familierådslagninger er steget fra 28 i 2008 til et forventet antal på 116 i 2010.

Familierådslagning er en metode, hvor familien og andre personer i barnets/den unges private netværk samles for at udarbejde en plan for, hvad der skal ske omkring barnet/den unge. Et tilbud om familierådslagning gives, når der i en familie er bekymring over eller fare for et barns sundhed, trivsel og/eller udvikling.

Målet med og forventningen til metoden er, at der gennem en systematisk afdækning af ressourcerne i netværket kommer nye og mere holdbare løsninger ud, blandt andet fordi børnene og familien/netværket har større ejerskab til løsningerne. Kommunen oplever gode resultater med metoden, og ifølge kommunens brugerundersøgelse er 72 procent af de adspurgte familier tilfreds med deres familierådslagning. Desuden oplever kommunen, at der ved hjælp af metoden findes nye kreative løsninger, ligesom der gennemgående opleves færre sammenbrud i anbringelser, der er iværksat som følge af en rådslagning.

Familierådslagning

Familierådslagning organiseres af en samordner, der sammen med forældrene og barnet/den unge, planlægger og arrangerer familierådslagningen. Samordneren er en person, der er ansat til denne opgave, men som er uafhængig af børne- og ungerådgivningen. Samordneren kender ikke barnet og familien i forvejen.

Samordnerens opgave er at udarbejde en plan for familierådslagningen og sammen med forældrene og barnet/den unge finde frem til, hvem man ønsker, der skal deltage i familierådslagningen. Samordneren besøger netværket inden familierådslagningen og er vært for mødet.

Kilde: Faaborg-Midtfyn Kommune, 2010.

Senest er der i kommunen rejst politisk krav om, at hver enkelt socialrådgiver skal gennemføre minimum tre rådslagninger i 2011.

Case: Familierådslagning

En dreng på 13 år har ikke gået i skole i lidt over et halvt år. Han opholder sig udelukkende hjemme ved sin mor, hvor han spiller computer hele dagen og natten. Han er bleg og har intet spil i øjnene. Moderen er flyttet fra faderen nogle måneder forinden og ønsker ikke faderen inddraget, da hun oplever ham voldsom. Moderen oplyser, at hun har det svært psykisk og er blevet undertrykt i forholdet til faderen gennem mange år. Drengen har social angst og bliver medicineret for det.

Familien tilbydes familierådslagning, der bliver en radikal ændring for drengen og hans familie. Familien beslutter, at drengen skal flytte hjem til sin far, at han skal starte i skole igen og tage en klasse om, og at han skal ud hver dag. Desuden skal faderen fungere som kontaktperson for drengen.

Drengen er flyttet hjem til sin far, der stiller krav på en fornuftig og omsorgsfuld måde. Drengen kommer i skole hver dag og cykler selv hjem. Han er stille og roligt begyndt at få farve i kinderne. Drengen trives. Moderen har fået tillid til faderen og får mere plads til at arbejde med egne vanskeligheder, nu hvor drengen ikke længere bor hos hende.

Kilde: Faaborg-Midtfyn Kommune, 2010.

Børnehuse

Faaborg-Midtfyn Kommune har etableret tre lokale børnehuse med plads til 30 børn/unge. I disse huse foregår såvel forebyggende arbejde som anbringelser. Målgruppen for børnehuse er som udgangspunkt unge mellem 12 og 18 år med en bred vifte af lettere psykosociale problemer, men tilbyder også udslusning og efterværn op til det 23. år. Børnehuse har både permanente og akutpladser.

Målet med tilbuddet er at sikre behandlingstilbud i nærmiljøet, hvor også forældre og netværk kan inddrages. Børnehuse arbejder ud fra systemisk tænkning, anerkende pædagogik og relationsarbejde, der blandt andet tager udgangspunkt i tæt forældresamarbejde. Kommunen har gode erfaringer med disse differentierede lokale tilbud.

Case: Børnehuse

En ung pige, som børne- og ungerådgivningen i forvejen er bekendt med, da der er iværksat foranstaltninger for pigen, er blevet gravid. Pigens mor kan ikke varetage omsorgen for både datteren og det kommende barnebarn. Det besluttes derfor at anbringe den gravide pige i børnehuset for at kunne støtte hende både inden og efter fødselen.

Desuden blev der afholdt en familierådslagning, hvor det blev drøftet, hvordan den gravide pige bedst muligt kunne støttes i at bo i børnehuset med barnet.

Den gravide pige bor nu i børnehuset, hvor der er lagt en handleplan. Der skal blandt andet arbejdes på en tæt tilknytning barnet og den unge mor imellem, og barnet skal derfor primært have fysisk kontakt med moderen og den nærmeste familie. Desuden skal pigen have hjælp til at skabe struktur, regelmæssighed og ro for barnet.

Kilde: Faaborg-Midtfyn Kommune, 2010.

1.1.5 Opfølgning og effektmåling

Faaborg-Midtfyn Kommune har gennem de seneste år haft fokus på operationelle mål og opfølgning. Der følges tæt op i alle sager, det vil sige, at der minimum to gange årligt foretages opfølgning på handle-

planer, således at indsatsen kan justeres, såfremt der ikke opnås de forventede resultater.

Desuden måler kommunen på en række faktorer, der blandt andet anvendes til kvartalsvise afrapporteringer til Børne- og Undervisningsudvalget. For eksempel måles der på sagsbehandlingstider, antallet af underretninger m.v.

Endelig gennemfører kommunen brugerundersøgelser af blandt andet indsatsen omkring familierådslagning.

Kommunen har et ønske om at følge op på effekterne af familierådslagning og andre indsatser på området, ligesom det er et ønske at følge op på, hvad der sker børnene, efter anbringelsen er ophørt. Kommunen efterspørger i den forbindelse redskaber til effektmåling.

1.2 Kolding Kommune

1.2.1 Udvikling i anbringelser

Kolding Kommune har haft et markant fald i antallet af afgørelser om anbringelse fra 72 afgørelser i 2008 til 57 i 2009. Kommunen fremhæver dog, at dette fald er resultatet af, at kommunen efter kommunalreformen har oplevet en pukkel af sager i 2008, hvor antallet af afgørelser steg med 25 procent i forhold til 2007¹⁰.

Dette vurderer kommunen blandt andet skyldes, at daginstitutioner, skoler m.m. har forholdt sig afventende i perioden omkring kommunalreformen. Endvidere oplevede Kolding Kommune i 2008 flere sager vedrørende overgreb på børn, og dette sammen med Tøndersagen vurderes at være medvirkende til en stor stigning i antallet af underretninger, der for en stor dels vedkommende førte til omfattende foranstaltninger, herunder anbringelser.

I første halvår af 2010 har der været 34 nye sager om anbringelse¹¹, og der ses dermed en stigende tendens i anbringelsestallet, der bekræftes af forvaltningen.

Det samlede antal af anbragte udgjorde 241 i 2007, 274 i 2008 og 216 i 2009¹². Kommunen forventer selv, at antallet af helårspersoner vil være 265 i 2010.

Antallet af anbragte per 1.000 0-22-årige er i 2009 lidt højere i Kolding Kommune (8,29) end gennemsnittet for landet (8,18).¹³ Kommunens anbringelseskvotient er 0,1 procentpoint højere end landsgennemsnittet.¹⁴

Desuden var kommunens udgifter til anbringelser i 2009 5.415 kr. per 0-22-årig, hvilket er 14 procent under landsgennemsnittet, mens udgifterne til forebyggende foranstaltninger samme år var 1.939 kr. per 0-22-årig, hvilket ligger 23 procent under landsgennemsnittet.¹⁵

Andelen af afgørelser vedrørende anbringelse af unge på 12-14 år og 15-17 år faldt svagt i perioden fra 2007 til 2009, mens andelen af afgørelser om anbringelse af særligt 7-11-årige steg.

¹⁰ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

Antallet af anbringelser i 2010 kan dog ændre sig meget idet der er forskel på, hvornår kommunerne indrapporterer disse til Ankestyrelsen.

¹¹ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

¹² Danmarks Statistik i 2007 og 2008, Ankestyrelsen i 2009.

¹³ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

¹⁴ Danmarks Statistik i 2007 og 2008, Ankestyrelsen i 2009.

¹⁵ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

Der ses fra 2008 til 2009 en stigning i anvendelsen af plejefamilier fra 19 til 28 procent af afgørelserne, mens anbringelser på opholdssted og i døgninstitution falder tilsvarende¹⁶.

Billedet af de tre hyppigste årsager hos barnet/den unge og i hjemmet til en anbringelse har i Kolding Kommune været forholdsvis stabilt i årene 2007-2009. Således er de tre hyppigste årsager i hjemmet voldsom disharmoni i hjemmet, misbrug hos forældrene og utilstrækkelig omsorg. De tre hyppigste årsager hos barnet/den unge er skoleproblemer, problemer med udadreagerende adfærd og problemer i fritid og venskaber.

Der ses en svag tendens til, at andelen af anbringelser med skoleproblemer som udslagsgivende faktor falder, mens andelen med problemer i fritid og venskaber som udslagsgivende faktor stiger.

1.2.2 Strategiske tiltag

For at skabe udvikling og samtidig imødegå et pres på økonomien blev der i 2008 udarbejdet en strategi, der har til formål at optimere driften og sikre høj kvalitet gennem løbende at følge udviklingen på området og tilpasse indsatsen i forhold til de forventede behov.

Herudover har Kolding Kommune løbende iværksat initiativer for at kunne styre udviklingen på området for udsatte børn og unge. Herunder er der tæt budgetopfølgning, konsekvensberegninger og overvejelser om alternative løsninger i de konkrete sager, opfølgning i anbringelsessager hvert halve år m.m.

Kommunen arbejder med et overordnet mål om, at sociale problemer i videst muligt omfang løses der, hvor de opstår (jf. børnepolitikken), og at truede børn i videst muligt omfang skal støttes i eget miljø og netværk. Kommunen indgår for eksempel i De utrolige år (DUÅ) og i Positiv Adfærd i Læring og Samspil (PALS).

Kommunen har oplevet et pres på ressourcerne på området for udsatte børn og unge, som indtil nu er blevet håndteret gennem tillægsbevillinger. Der har således ikke været store nedskæringer, men der arbejdes med i et længere perspektiv at bremse væksten, blandt andet gennem forebyggelse, indsats i nærmiljøet og fokus på mere ressourceeffektive tiltag.

Herudover er der fokus på, at der er behov for nytænkning på anbringelsesområdet, også af hensyn til økonomien, og det overvejes at udarbejde et serviceniveau på anbringelsesområdet. Endvidere overvejes det at takstfinansiere kommunens familiecenter.

¹⁶ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

Kommunen har gennem de seneste år arbejdet med at skabe sammenhæng i indsatsen og udvikle nye tilbud til både børn og unge. Eksempler på disse tiltag præsenteres nedenfor.

1.2.3 Organisering

Området for udsatte børn og unge er i Kolding organiseret i to geografiske distrikter (nord og syd) med hver sin områdeleder.

I hvert distrikt er rådgiverne inddelt i to team, der har ansvar for et mindre geografisk område. Hver rådgiver har cirka 45 familiesager (der kan godt være flere børn i hver familiesag).

Efter kommunalreformen er der arbejdet aktivt med at sikre, at der er et fælles sprog blandt medarbejderne, en fælles tilgang til målgrupperne m.m. Dette er blandt andet sket gennem udarbejdelsen af målgruppebeskrivelser.

Der har været en stor udskiftning i rådgivergruppen, og det vurderes at være en udfordring for området. Kommunen overvejer derfor, hvordan de for eksempel gennem kompetenceudvikling og traineeordninger kan fastholde medarbejderne.

Det overvejes at indføre en fælles forvisitation, der som udgangspunkt, inden en sag behandles i de fire team, kan sikre en samlet indgang og ensartet sagsbehandling på tværs af de to distrikter og tage noget af arbejdspresset fra de fire rådgiverteam.

1.2.4 Centrale indsatser

Småbørnsteam

Kolding Kommune har med henblik på at sikre sammenhæng i indsatsen for de mindste børn oprettet et småbørnsteam, hvor alle relevante aktører samles på tværs af myndighed og leverandører for at sikre fælles løsninger og sammenhæng. Småbørnsteamet mødes ugentligt. Handleplaner for indsatsen over for det enkelte barn udarbejdes i fællesskab på det ugentlige møde, og kommunen oplever virkelig gode resultater af, at alle relevante aktører er samlet og kan tænke i kreative løsninger, for eksempel for at holde mor og barn samlet. Det vurderes, at denne løsning sikrer mere tværfaglighed, sammenhæng og ejerskab. Det overvejes at oprette et tilsvarende team på ungeområdet. Der er dog ikke foretaget målinger på effekten.

Ungekontakten

Over halvdelen af udgifterne til anbringelse anvendes til unge. Derfor er der oprettet et særligt tilbud til disse, som forener myndighed og leverandør. Det betyder således, at medarbejderne både varetager behandling og myndighedsudøvelse med henblik på at skabe sammenhæng og kontinuitet for de unge, at sikre, at det er den samme person, den unge skal henvende sig til, og at medarbejderen kan handle med

Ungekontakten

Ungekontakten blev startet i 2004. Organisatorisk er Ungekontakten knyttet til Familierådgivning Syd. Det særlige ved Ungekontakten er, at de ansatte både er behandlere (samtaler af terapeutisk karakter), sagsbehandlere, myndighedsudøvere og udøvere af praktisk pædagogisk støtte.

Målgruppen for Ungekontakten er 14-18-årige (dog op til 23 år). De unge har typisk problemer som kriminalitet, stof, alkohol, ensomhed og isolation, psykiske problemer, sociale og kulturelle problemstillinger m.m. Ungekontakten yder individuel behandling, åben anonym rådgivning, SSP og opsøgende arbejde, efterværn, koordinatorfunktion i forhold til ungdomssanktion m.m.

Kilde: Kolding Kommune, 2010.

det samme. Ungekontakten har 10 konsulenter, der håndterer hver 10-12 børn. Det gode ved modellen er den tætte relation til konsulenterne og muligheden for at kontakte dem både dag og aften (til kl. 22).

Case: Ungekontakten

Søren på 16 år er hjemmeboende. Hans problemstilling er stofmisbrug og kriminalitet samt voldsomme familiemæssige konflikter (knivoverfald på faderen, som han har fået dom for). Målet for indsatsen i Ungekontakten er at stoppe forbruget af stoffer, udvikle kompetencer til at løse de familiemæssige konflikter, stoppe med kriminalitet og få lagt en uddannelsesplan.

Indsatsen fra ungekonsulenten er (ud over akut at stå til rådighed) familiesamtaler med henblik på, at familien lærer konfliktløsning, samtaler for at motivere Søren til at stoppe sit forbrug af stoffer/adfærd i forbindelse med kriminalitet (kognitiv metode og samarbejde med misbrugscenter) samt i samarbejde med UU at støtte Søren i at få kontakt til uddannelsessystemet.

Aktuelt har Søren påbegyndt maleruddannelsen. Han har ikke længere noget forbrug af stoffer, og der er ikke længere tale om kriminalitet. Da Søren ikke tager stoffer længere, er der heller ikke de voldsomme konflikter mellem Søren og forældrene.

Kilde: Kolding Kommune, 2010.

Familieudvikling

Et ambulant forældrekompetence- og undersøgelseskoncept.

Målgruppen for tilbuddet er gravide og forældre med børn i alderen 0-3 år. Herudover omfatter tilbuddet voksne, der vurderes at have potentielle forældreevner, eller hvor dette ønskes yderligere undersøgt, samt voksne, der er vurderet til (med intensiv støtte) at kunne sikre barnets sikkerhed, basale omsorg og behov i hjemmet.

Indsatsen omfatter blandt andet psykologiske test på forældrene, Parents Preference Test (forældrestiltest), kognitiv test til vurdering af det kognitive niveau hos forældrene samt observationer af barnets psykiske udvikling og tilknytningsadfærd m.m.

Kilde: Kolding Kommune, 2010.

Familiecentret

Kolding Kommune har et familiecenter, der tilbyder en række ydelser til børn, unge og familier, for eksempel familiebehandling, børnerådgivning, anonym rådgivning, familieudvikling, DUÅ og ung familie på vej (rådgivning til gravide eller nybagte forældre mellem 15 og 25 år). Familiecentrets aktiviteter omfatter blandt andet samtaleforløb, gruppeforløb, psykologisk udredning og behandling, rådgivning og vejledning m.m.

Case: Familieudvikling

Fra fødegangen kommer der en underretning om, at et par udviser en påfaldende adfærd og er kommet med fjendtlige udtalelser i forhold til barnet, hvilket gør personalet bekymret for, om de evner at varetage den grundlæggende omsorg for barnet. Forældrene er meget modvillige i forhold til at tage imod støtte, men indvilger i, at der foretages en undersøgelse af parrets forældrekompetencer og udviklingspotentiale.

Undersøgelsen består i, at der gennemføres relevante psykologiske test på forældrene, blandt andet AAI-interviewet, der giver faktuelle oplysninger om opvækstmiljøet, omsorgserfaringer, oplevelse af relationen til omsorgsgiveren, tab og traumer, tilknytningsstil og refleksiv funktion (mentaliseringsniveau). Der gennemføres Parents Preference Test (forældrestiltest) og kognitiv test til vurdering af det kognitive niveau hos forældrene, og der udføres daglige observationer af barnets psykiske udvikling samt tilknytningsadfærd. Sideløbende interverneres der i samspillet på forskellige niveauer; rengøring og hygiejne.

Forældrene modtager vejledning, og der observeres nu i højere grad på, hvor meget forældrene på eget initiativ anvender denne vejledning. Barnet trives godt; kan dog i situationer være lidt undvigende i kontakten. Det forventes, at undersøgelsen kan afsluttes, men at det fortsat er nødvendigt med en målrettet forbyggende indsats.

Kilde: Kolding Kommune, 2010.

1.2.5 Opfølgning og effektmåling

Kolding Kommune følger op på anbringelsessagerne to gange årligt, og der følges løbende op på anvendelsen af foranstaltninger og økonomi.

Der er som udgangspunkt ikke udarbejdet operationelle mål i de enkelte sager og på tværs. Der følges således ikke systematisk op på målopfyldelsen i sagerne, og der måles ikke på resultater og effekter på tværs af sager.

Der er en oplevelse af, at oprettede pladser har det med at blive fyldt, også på grund af tilflyttere m.m. Der er fokus på at sikre et forsvarligt niveau, men der savnes mere fast viden om, hvor mange børn, unge og familier der kan indgå i de forskellige tilbud. Hvor mange unge bør man for eksempel have som konsulent i Ungekontakten? Der er fastlagt et niveau, men dette betyder, at der er venteliste til tilbuddet. Det er således ikke klart, hvorvidt der kunne indgå flere unge i Ungekontakten med henblik på at komme af med ventelisten, og om dette ville give en bedre udnyttelse af tilbuddet samlet set.

Kolding Kommune er meget interesseret i at følge op på mål og effekter og efterspørger redskaber til dette.

1.3 Københavns Kommune

1.3.1 Udvikling i anbringelser

Københavns Kommune havde i 2008 et fald i antallet af afgørelser om anbringelser på 14 procent i forhold til 2007. Dette fald ses igen året efter, hvor der i 2009 er 15 procent færre anbringelser end i 2008, og denne tendens ser ud til at fortsætte også i 2010¹⁷.

Kommunen fremhæver, at der i denne periode er arbejdet målrettet med anvendelsen af forebyggende foranstaltninger, omorganisering og kompetenceudvikling, blandt andet med henblik på at nedbringe omfanget af anbringelser.

Særligt fremhæver kommunen arbejdet med Familien i Centrum, der er et satspuljeprojekt målrettet familiebehandling med anerkendelse af ressourcerne i den udsatte familie, at familiens mål og løsninger sættes i fokus m.m. Et af de eksplicite mål med dette projekt var at nedbringe antallet af anbringelser, og kommunen vurderer, at dette er lykkedes.

Antallet af afgørelser om anbringelser er således faldet fra 473 i 2007 til 407 i 2008 og 343 i 2009. I første halvdel af 2010 har der været 146 anbringelser, hvilket kan indikere et fald også i år.¹⁸

Ser man på det samlede antal af anbringelser, er det svagt stigende fra 1.179 i 2007 til 1.199 i 2008, mens der i 2009 er 1.196 anbragte¹⁹.

Antallet af anbragte per 1.000 0-22-årige er i 2009 lidt højere i Københavns Kommune (9,29) end gennemsnittet for landet (8,18).²⁰ Kommunens anbringelseskvotient er 0,2 procentpoint højere end landsgennemsnittet.²¹

Herudover var kommunens udgifter til anbringelser i 2009 8.070 kr. per 0-22-årig, hvilket er 27 procent over landsgennemsnittet, mens udgifterne til forebyggende foranstaltninger samme år var 2.979 kr. per 0-22-årig, hvilket ligger 18 procent over landsgennemsnittet.²²

¹⁷ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

Antallet af anbringelser i 2010 kan dog ændre sig meget idet der er forskel på, hvornår kommunerne indrapporterer disse til Ankestyrelsen.

¹⁸ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

¹⁹ Danmarks Statistik i 2007 og 2008, Ankestyrelsen i 2009.

²⁰ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

²¹ Danmarks Statistik i 2007 og 2008, Ankestyrelsen i 2009

²² KL's benchmarkingværktøj, 2009.

Ser man på aldersfordelingen for børn, der blev anbragt i perioden 2007 til 2009, er fordelingen på aldersgrupper stabil, hvor langt hovedparten (71 procent) er over 12 år.²³ Endvidere anbringes der lidt flere drenge end piger.

Der ses en svag stigning i anvendelsen af plejefamilier, som i 2009 blev anvendt i knap 10 procent af sagerne²⁴. Niveaueet på landsplan er dog dobbelt så højt. Omvendt anvender Københavns Kommune akutinstitutioner i større omfang end landet som sådan. Hvor lands gennemsnittet for anbringelse på akutinstitution er 6,1 procent af anbringelserne, er niveauet i København 20,8 procent.

Kommunen påpeger selv, at der traditionelt har været mange institutioner i Københavns Kommune, og at der derfor også har været anbragt mange på institution. Dette forsøges nu ændret gennem en strategisk anvendelse af forebyggende foranstaltninger og andre anbringelsesformer.

Billedet af de hyppigste årsager hos barnet/den unge og i hjemmet til en anbringelse har i Københavns Kommune været forholdsvis stabilt i årene 2007-2009. Således er de tre hyppigste årsager i hjemmet voldsom disharmoni i hjemmet, misbrug hos forældrene og utilstrækkelig omsorg. De hyppigste årsager hos barnet/den unge er skoleproblemer, problemer med udadreagerende adfærd og problemer i fritid og venskaber.²⁵

1.3.2 Strategiske tiltag

Københavns Kommune vedtog i 2009 en strategi for udvikling af arbejdet med udsatte børn, unge og deres familier. Strategien hænger sammen med kommunens børnepolitik og de overordnede effektmål for området, der blandt andet handler om at højne andelen af unge, der gennemfører 9. klasse, mindre kriminalitet samt tidligere indsats og forebyggelse. Strategien peger på fem indsatsområder, herunder:

1. Tidlig indsats i forhold til udsatte børn
2. Bedre myndighedsarbejde
3. Hurtig og insisterende indsats i forhold til uroskabende unge
4. Styrkelse af anbringelsesviften
5. Udvikling af metoder, ansvarlighed og evidens.

²³ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

²⁴ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

²⁵ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010

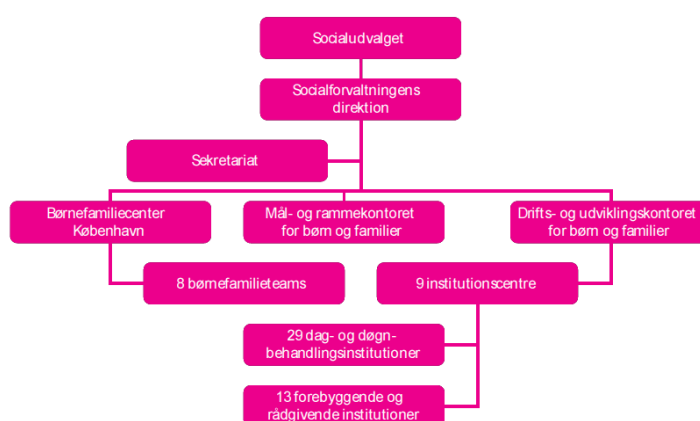
Kommunen har således arbejdet med at forbedre indsatsen for sårbare børn og unge på en række områder. Herunder er organiseringen af myndighedsarbejdet i kommunens otte børnefamilieteam ændret med henblik på at styrke dokumentation, handleplaner, afgørelser, tildeling m.m. i sagsbehandlingen gennem en samling af opgaverne hos henholdsvis sagsbehandlere med ansvar for at udarbejde § 50-undersøgelser og sagsbehandlere med særligt ansvar for at identificere passende foranstaltninger til henholdsvis børn og unge. Kommunen oplever, at denne organisering har højnet niveauet i sagsbehandlingen. Blandt andet sikres der opfølgning i sagerne hvert halve år, og det er lettere at overdrage sager mellem medarbejdere ved personaleudskiftning.

Herudover er der arbejdet med lean, for eksempel i sagsbehandlingen, hvilket vurderes at have ført til større tydelighed og et mere ensartet serviceniveau.

Herudover har kommunen sat fokus på forebyggende indsatser og effektmåling. En række af disse tiltag præsenteres nedenfor.

1.3.3 Organisering

Socialforvaltningen er ansvarlig for at løfte opgaverne i forhold til udsatte børn og unge, der får særlig støtte. Socialforvaltningen er fra 1. januar 2010 organiseret med et bydækkende børnefamiliecenter, der har det overordnede ansvar for myndighedsopgaverne i forhold til udsatte børn, unge og deres familier. Det er hensigten, at børnefamiliecentrets otte lokale børnefamilieteam skal arbejde tæt sammen med de etablerede ni institutionscentre, der har til opgave at tilvejebringe konkrete indsatser og støtteforanstaltninger for de børn og unge, der får hjælp.

1.3.4 Centrale tiltag

Det tidligere nævnte projekt Familien i Centrum omfatter FamilieFokus, der er et familiebehandlingstilbud til familier med børn i alderen 0-14 år, og HardWork, der er et tilbud til kriminelle og kriminalitets-

truede børn og unge i alderen 12-15 år og deres familier, samt et kompetenceudviklingsprogram. Resultaterne fra projektet har gennemgående været positive og opleves generelt at have givet området et fagligt løft. Projektet har således haft stor indflydelse på tilgangen til og indsatsen over for sårbare børn og unge og deres familier. Alle medarbejdere har i forbindelse med dette initiativ været på uddannelse, og der er etableret familiehuse med særligt fokus på familier, hvor forældrene har vanskeligt ved at drage omsorg, i forbindelse med skilsmisse, samværsproblemer samt hjemgivelse/anbringelse m.m. Indsatsen er målrettet både forebyggelse og familier, der allerede har en sag.

Der arbejdes med en række forskellige foranstaltninger, herunder familiebehandling, praktisk/pædagogisk støtte og manualbaserede programmer som PMO (Parent Management Training – Oregon), De utrolige år (DUÅ) og Signs of Safety (sikkerhedsplaner eller SOS).

De utrolige år

DUÅ er målrettet familier med opdragelsesvanskeligheder, samværsproblemer, udadreagerende børn m.m. DUÅ gennemføres som et kursus hvor 10-12 forældre mødes i to timer om ugen i cirka 5 måneder (16-20 møder i alt). Kurset faciliteres af to gruppeledere med erfaring fra arbejde med børn og familier.

Kurset gennemføres efter forældrepyramiden. På kurset lærer forældrene, hvordan de skal lege med deres børn, rose og opmuntre dem, hvordan de skal sætte grænser og løse konflikter m.m.

Kurset gennemføres som et intensivt forløb med øvelser, ugentlige hjemmeaktiviteter samt opkald fra gruppelederne.

Kilde: Københavns Kommune, 2010.

De utrolige år

DUÅ er målrettet familier med opdragelsesvanskeligheder, samværsproblemer, udadreagerende børn m.m. DUÅ gennemføres som et kursus, hvor 10-12 forældre mødes i to timer om ugen i cirka 5 måneder. DUÅ er bygget op efter en særlig manual: forældrepyramiden. Kurset faciliteres af to gruppeledere med erfaring fra arbejde med børn og familier. Ud over deltagelsen i møderne kontakter gruppelederne familierne per telefon eller personligt hver uge for at følge op, og der er mulighed for, at forældrene kan kontakte gruppelederne.

Case: De utrolige år

Børnefamilieenheden modtager en underretning fra børnehaven, der beskriver Albert på 4 år, der tit har konflikter med de andre børn, og hvor afleverings- og afhentningssituationerne er problematiske. Albert bor sammen med sin lillebror Simon på 2 år. Moderen har vanskeligt ved at få Albert til at høre efter, hvad hun siger, og han driller og slår ofte Simon.

Alberts mor og hendes kæreste tilbydes et kursus på 20 uger. På det første møde lægges der stor vægt på, at forældrene beskriver de mål, de ønsker at nå frem til gennem kurset. Målene bliver, at moderen har konflikter med Albert højst to gange om ugen, og kæresten leger med Albert to gange om ugen efter de metoder, han har lært på DUÅ-kurset.

Alberts mor og kæresten undervises de næste tre gange i følgende temaer: tale, lytte, opmærksomhed og engagement, problemløsning og empati. Derefter undervises de nogle gange i ros, opmuntring, fysiske og sociale belønninger og nogle gange i tydelig grænsesætning, regler for hjemmet og konsekvent opfølgning.

Allerede efter nogle gange er Alberts mor og kæresten vældig begejstrede over de ændringer, der er sket med Albert. Han driller ikke nær så meget og siger ikke grimme ting til sin mor. Albert kan stadig få nogle voldsomme raserianfald, men nu går han ind på sin seng og ligger der, til det er gået over.

Kilde: Københavns Kommune, 2010.

Signs of Safety (SOS eller sikkerhedsplaner)

SOS er en metode til at skabe dialog og samarbejde mellem forældre og socialforvaltning. Metoden, der er udviklet i Australien, hviler på et anerkendende, ressource- og løsningsfokuseret grundlag. Ved hjælp af SOS kan sagsbehandleren foretage en samlet, balanceret risikovurdering af børnenes sikkerhed og trivsel, hvor familiens situation belyses fra alle perspektiver: bekymringer og ressourcer.

Signs of Safety (SOS)

SOS er en metode til at skabe dialog og samarbejde mellem forældre og socialforvaltning. Metoden, der er udviklet i Australien, hviler på et anerkendende, ressource- og løsningsfokuseret grundlag.

Metoden hjælper til at strukturere indholdet i dialogen med familien, og herved kan sagsbehandleren mere tydeligt vise, hvorfor der er bekymring for barnet, pege på handle mål og fastsætte, hvad der skal ske, for at forvaltningen kan lukke sagen igen.

Kilde: Københavns Kommune, 2010.

Case: Signs of Safety

Der er tale om en familie bestående af moderen og Daniel på 14 år. Daniel har i sin opvækst oplevet, at faderen har truet moderen og slået hende, og at moderen har haft et dagligt hashmisbrug, siden han var lille. Børnefamilieenheden blev bekendt med sagen på baggrund af to indberetninger fra døgnvagten, idet Daniel har været afhørt i forbindelse med tyveri og væbnet røveri.

Der har i forbindelse med § 50-undersøgelsen været afholdt flere samtaler med moderen og Daniel, både sammen og hver for sig. Familien udarbejder selv en foreløbig sikkerhedsplan, der skal forebygge, at kriminaliteten gentager sig, og som skal sikre, at Daniels udvikling bliver stabiliseret.

Aftaler i forbindelse med foreløbig sikkerhedsplan, der indgår i handleplanen: Moderen skal holde op med at ryge hash, Daniel skal i skole hver dag, og moderen skal indgå aftaler med Daniel om, hvad han må og ikke må. Daniel må ikke forlade hjemmet, hvis han ikke har konkrete planer, og moderen skal opsætte regler for, hvornår Daniel skal være hjemme.

Der er anvendt SOS ved alle møder. Formålet med at anvende SOS er at inddrage og ansvarliggøre moderen og Daniel i en løsning på de bekymringer, der er for Daniel. Metoden har lagt vægt på, at moderen og Daniel selv har defineret, hvad der bekymrer dem, hvad de oplever, der fungerer, og hvad de vurderer, der er behov for, der skal ske. Hvordan vurderer moderen og Daniel, at der kan blive skabt sikkerhed for Daniel, og hvem der i netværket kan hjælpe?

Kilde: Københavns Kommune, 2010.

1.3.5 Opfølgning og effektmåling

Københavns Kommune har de seneste år arbejdet systematisk med opfølgning og effektmåling. Der følges således systematisk op på sagsbehandlingstider, udarbejdelse af handleplaner og opfølgning i sagerne.

Herudover har kommunen udviklet en metode til at måle udviklingen af børns og unges kompetencer: forandringskompasset. Forandringskompasset skal anvendes til at følge udviklingen hos det enkelte barn/unge i forhold til sundhed, venner/netværk, familierelationer, kriminalitet, impuls kontrol, fritidsliv, sproglig udvikling, skolegang, misbrug og praktiske færdigheder. Gennem metoden vurderes barnets/den unges niveau i forhold til de ti parametre. I metoden anvendes en tipunktsskala til at fastlægge niveauet, og der er udviklet et hjælpe-redskab til at understøtte den enkelte medarbejders vurdering. Gennem anvendelsen af metoden er det muligt at måle effekten af indsatsen mere systematisk i forhold til de ti parametre. Metoden er ikke fuldt implementeret endnu.

1.4 Lolland Kommune

1.4.1 Udvikling i anbringelser

Lolland Kommune har et markant fald i antallet af afgørelser om anbringelse fra 90 afgørelser i 2008 til 52 i 2009 og 15 i første halvår af 2010.²⁶

Kommunen fremhæver dog, at dette fald er resultatet af, at kommunen efter kommunalreformen har oplevet en pukkel af sager i 2008, hvor antallet af afgørelser steg med 43 procent i forhold til 2007. Antallet af afgørelser om anbringelse forventes ikke at falde yderligere i 2010, men på længere sigt har Lolland Kommune en forhåbning om, at de nye indsatser på området vil kunne påvirke antallet af afgørelser om anbringelse.²⁷

Til sammenligning har der i forhold til udviklingen i antallet af anbragte børn og unge været en vækst over perioden, idet der i 2007 var 254 anbragte, 296 i 2008 og 291 i 2009.²⁸

Antallet af anbragte per 1.000 0-22-årige er i 2009 markant højere i Lolland Kommune (25,95) end gennemsnittet for landet (8,18).²⁹ Samtidig har Lolland Kommune en anbringelseskvotient på 1,6, hvilket er højt sammenlignet med landsgennemsnittet på 1,0³⁰, selv når der tages højde for de socioøkonomiske forhold, jf. bilag 2.

Nettoudgifterne på børneområdet i 2009 var i Lolland Kommune 18.846 kr. per 0-22-årig, hvilket er højere end på landsplan (9.533 kr. per 0-22-årig).³¹

Kommunens udgifter i forbindelse med anbringelser var i 2009 14.333 kr. per 0-22-årig, mens udgifterne til forebyggende foranstaltninger var 3.324 kr. per 0-22-årig. Dette er meget højt sammenlignet med landsgennemsnittet på 6.348 kr. til anbringelser og 2.517 kr. til forebyggende foranstaltninger.³²

Fra 2007 til 2009 ses en mindre stigning i andelen af anbringelser af børn i alderen 0-3 år, mens der er et mindre fald i andelen af anbrin-

²⁶ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

Antallet af anbringelser i 2010 kan dog ændre sig meget idet der er forskel på, hvornår kommunerne indrapporterer disse til Ankestyrelsen.

²⁷ Lolland Kommune, 2010.

²⁸ Tal fra Danmarks Statistik i 2007 og 2008 og tal fra Ankestyrelsen i 2009.

²⁹ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

³⁰ Danmarks Statistik i 2007 og 2008, Ankestyrelsen i 2009.

³¹ KL's benchmarkingværktøj, 2009.

³² KL's benchmarkingværktøj, 2009.

gelses af børn i alderen 7-11 år. Tilsvarende har der fra 2007 til 2009 været et mindre fald i andelen af afgørelser om anbringelse af piger.

Endvidere har der i perioden været et fald i andelen af anbringelser på døgninstitution fra 19 procent i 2007 til 9,4 procent i 2009 og tilsvarende et fald i anbringelser på kost- og/eller efterskoler fra 17,2 til 9,4 procent. Derimod var der store udsving i Lolland Kommunes anbringelser på socialpædagogiske opholdsteder fra 10,3 procent i 2007 til 21,6 i 2008 og 11,3 procent i 2009.³³

Billedet af de tre hyppigste årsager til anbringelse hos henholdsvis barnet/den unge og i hjemmet har været uændret i årene 2007-2009. Således er de tre hyppigste årsager i hjemmet voldsom disharmoni i hjemmet, misbrug hos forældrene og utilstrækkelig omsorg, mens de tre hyppigste årsager hos barnet/den unge er skoleproblemer, problemer med udadreagerende adfærd og problemer i fritid og venskaber.

Dog har der i perioden været en vis udvikling i de udslagsgivende årsager til anbringelse i Lolland Kommune. Blandt andet er der en stigning i andelen af afgørelser med misbrug hos forældrene som årsag i 2008, mens der i 2009 er en stigning i andelen af afgørelser med utilstrækkelig omsorg som årsag. Endvidere har der været en stigning fra 2007 til 2009 i andelen af afgørelser med problemer med udadreagerende adfærd hos barnet/den unge som årsag, mens der i perioden har været et fald i andelen af afgørelser med både skoleproblemer og problemer i fritid og venskaber som årsag.³⁴

Skala som redskab til målretning af foranstaltninger

Skalaen går fra 1 til 10 og er et udtryk for niveauet af problemer hos barnet og/eller familien, hvor 1 er et udtryk for mindre udfordringer, og 10 er alvorlige problemer.

Som udgangspunkt er kommunens praksis, at børn og familier på skalaens niveau 1-7 bliver henvist til forebyggende foranstaltninger, mens skalaens niveau 8-10 som udgangspunkt resulterer i anbringelse. Kommunens fokus på alternativer til anbringelse er målrettet skalaens niveau 8, hvor der typisk fortsat er nogle ressourcer til stede i familien eller netværket, der via alternative tilbud kan støtte, således at barnet kan undgå anbringelse. Niveau 9 og 10 vil dog som udgangspunkt ende med anbringelse.

Kilde: Lolland Kommune, 2010.

1.4.2 Strategiske tiltag

Lolland Kommune har opstillet et overordnet strategisk mål om, at andelen af anbringelser ønskes nedbragt til landsgennemsnittet. Dog er der opmærksomhed på, at dette sandsynligvis kun er realistisk, når der tages højde for kommunens socioøkonomiske forhold. Antagelsen er dog, at Lolland Kommunes mange anbringelser i nogle tilfælde er kulturelt betinget og forårsaget af, at der ikke har været andre alternativer i kommunen.

Kommunen har fået konsulentbistand til at udarbejde en kortlægning af foranstaltningstyper og aktivitetsniveau, der har dannet grundlag for arbejdet med styring af området, herunder en form for serviceniveau på området. Desuden har denne kortlægning været afsat for en skala, der anvendes som redskab til at målrette foranstaltninger til udsatte børn og familier, se boksen til venstre.

³³ Ankestyrelsen: Notat om opdatering af nøgletal i anbringelsesstatistikken, 2010.

³⁴ Ankestyrelsen: Notat om Udslagsgivende årsager til anbringelse i fire kommuner, 2010.

Herudover er der fokus på, at der er behov for nytænkning på anbringelsesområdet, af hensyn til både effekt og økonomi. Lolland Kommune tænker programmet Positiv Adfærd i Læring og Samspil (PALS) ind og arbejder med faglig nytænkning via ICS, multisystemisk terapi (MST) og Parent Management Training – Oregon (PMT-O) m.v. Desuden arbejdes der målrettet med at omsætte forskning og den aktuelle bedste viden på området i organisationen og anvende denne til styring og prioritering af indsatsen.

Desuden er der stort fokus på opfølgning på anbringelser for at sikre, at der opnås den rette værdi, herunder indgår kommunen blandt andet i KL's projekt om at udvikle en anden tilgang til opfølgning.

Endelig har Lolland Kommune gennem de seneste år haft stort fokus på at forbedre myndighedsarbejdet omkring § 50-undersøgelser, underretninger, handleplaner, opfølgningsprocedurer m.v., ligesom der er fokus på at skabe sammenhæng i indsatsen og udvikle alternativer til anbringelser samt forebyggende tilbud. Eksempler på disse tiltag præsenteres nedenfor.

1.4.3 Organisering

Området for udsatte børn og unge er i Lolland Kommune inddelt i to geografiske distrikter (team øst og team vest), der samlet set har 27 rådgivere. Sagsfordelingen er baseret på en aldersspecialisering, og derudover er handicap et særskilt område, der varetages af et særligt team.

Hver rådgiver har maksimum 40 familiesager, hvor hver sag kan omfatte flere børn. Det er den enkelte rådgiver, der modtager underretningerne og på baggrund heraf vurderer, om der er grundlag for udarbejdelse af en § 50-undersøgelse.

Der har været stor udskiftning i rådgivergruppen, og det vurderes at være en udfordring for området. I et forsøg på at fastholde rådgiverne har kommunen således sat sagsantallet per rådgiver ned, foretaget ændringer i aflønning samt organiseret gruppen således, at der blev skabt øget rum for specialisering. Desuden har flere rådgivere været på uddannelse.

1.4.4 Centrale indsatser

Projekt samspil

Lolland Kommune har igangsat Projekt samspil som et forebyggende projekt, der er målrettet de unge mødre i alderen 19-25 år, der potentielt kan være i risiko for at få anbragt deres børn. Tilbuddet henvender sig særligt til unge mødre i matchgruppe 2 og 3, der således er arbejdsduelige, men som ikke har fået en uddannelse, inden de fik barn.

Projekt samspil

Projekt samspil har til formål at bryde den sociale ulighed hos unge mødre (19-25 år), der står uden for arbejdsmarkedet. Målsætningen er at understøtte barnets sundhedsmæssige udvikling og trivsel ved at styrke relationen mellem mor og barn og skabe en fundamental tryghed hos de unge mødre, der gør, at de får mod på at søge udfordringer ud over moderskabet. En gang om ugen (3 timer) i barselsperioden (ca. 10 mdr.) mødes de unge mødre med et team af sundhedsplejersker og familiekonsulenter. Teamet vil ved faglig og personlig vejledning samt rådgivning hjælpe og støtte de unge mødre i deres forældrerolle og forberede dem til at takle et liv med barn og uddannelse eller job.

Projektet er finansieret af Lolland Kommune. Det er 3-årigt og gennemføres i perioden 2008-2011

Kilde: Lolland Kommune, 2010.

Baggrund for projektet er, at kommunen har den laveste gennemsnitsalder for førstegangsfødende på 24 år, hvor den i resten af landet er 26-27 år, og samtidig har en større andel kvinder med kortere uddannelser (43 procent) end landsgennemsnittet (33 procent).

Case: Projekt samspil

Pernille er 19 år og lige blevet mor for første gang. Hun er i øjeblikket på barsel. Pernille er gået ud af folkeskolens 9. klasse uden eksamen. Skolegangen har været problemfyldt. Siden udgangen fra folkeskolen har hun haft forskellige ufaglærte job af skiftende varighed og modtager i øjeblikket kontanthjælp. Hun har dårlig kontakt til sine forældre og har meget lidt erfaring at trække på i tvivlstilfælde i situationer med sit barn vedrørende for eksempel søvn, rutiner, ernæring osv.

Projekt samspil er et frivilligt voksenpædagogisk tilbud for unge mødre på barsel. Projekt samspil foregår i en privat legestue med køkken, opholdsstue og legerum for børn. For Pernille er træningen tilrettelagt med henblik på at lære hende grundlæggende færdigheder til at skabe rutiner og struktur i sin tilværelse med et barn inden for tre fokusområder: mor-barn-relation, netværk og fremtidig uddannelse. Øvelserne er meget praksisnære, for eksempel skab struktur i tilværelsen, planlæg, hvad skal du nå for at være i Projekt samspil kl. 10.00, tegn et netværksdiagram over, hvem du kan trække på, gå hjem og kontakt en person i dit diagram til næste gang, vi ses osv.

Pernille har gennem Projekt samspil lært at strukturere sin tilværelse og skabe rutiner i sit liv omkring det at have et barn. Hun har desuden fået ny kontakt til sin mor, der gerne træder til med pasning, hvis barnet er sygt. Hun møder stabilt frem i Projekt samspil, deltager i gruppen, respekterer andres meninger og melder afbud, hvis hun ikke kan komme. Hun mestrer nu væsentligt bedre, end da hun startede i Projekt samspil, de grundlæggende færdigheder i forhold til at være på en arbejdsplads og holde fast i en elevplads eller uddannelse.

Kilde: Lolland Kommune, 2010.

Projekt sorte fingre

Lolland Kommune har etableret Projekt sorte fingre som et projekt med både elementer af forebyggelse og en supplerende indsats, der kan bidrage til, at de unge drenge fortsat kan bo hjemme hos deres forældre.

Kommunen har indgået en aftale med en ejer af et autoværksted om at være kontaktperson og fungere som dagtilbud for unge drenge på 15-16 år, der grundet kriminalitet, misbrug, problematiske skoleforløb, indlæringsproblemer, mindre grad af udviklingsforstyrrelse og problemer hjemme er tæt på anbringelse.

Formålet med projektet er at give de unge drenge et godt indhold i hverdagen og kunne fastholde dem i det. Desuden er hensigten, at drengene skal lære grundlæggende færdigheder som at tage ansvar og møde til tiden, ligesom det er et formål, at de får forståelsen af, at det er relevant at lære noget.

Kommunen oplever projektet som en stor succes, især grundet kontaktpersonens store engagement og tilstedeværelse for drengene.

Familiesupplering

Familiesupplering er en helhedsorienteret indsats, som Lolland Kommune anvender til at hindre en anbringelse af børn uden for hjemmet.

Suppleringsens omfang vurderes individuelt med udgangspunkt i barnets behov.

Tanken bag familiesupplering er, at fokus flyttes fra forældrenes manglende kompetencer til barnet og barnets behov for støtte (gennem ICS-metoden). Udgangspunktet er således et ønske om at fastholde barnet i familien ved at give forældrene (og netværket) kompensation eller supplering for de kompetencer, som forældrene mangler for at kunne have barnet hjemme.

Familiesuppleringsteamet består af to vejledere og en leder. Familiesuppleringsteamet er tilknyttet Familiecenter Lolland og er således den fysiske ramme for suppleringsindsatsen, hvor der både forefindes anvendelige lokaliteter og kompetent personale, der kan varetage indsatsen.

Case: Familiesupplering

En familie består af en mor og hendes fire hjemmeboende børn. Der er tale om en sårbar og udsat familie, hvor der er alvorlig bekymring for børnenes opvækstvilkår. Moderen formår kun i ringe grad at skabe en tilfredsstillende struktur for børnene, og dette resulterer blandt andet i mangelfuld rengøring, påklædning og personlig hygiejne hos børnene. Endvidere har moderen vanskeligt ved at fastholde et tydeligt opdragelsesmønster, hvorfor der opstår usikkerhed i forhold til, hvem der bestemmer i familien.

Opgaven for familiesuppleringsteamet er i første fase at få foranstaltet oprydning, rengøring, indkøb af nye senge, tøj, opbevaringsting m.v. Det er her hensigten at få styr på de praktiske forhold omkring børnene. I anden fase fokuseres der på moderens ressourcer som mor, og det afklares, i hvilket omfang hun har brug for hjælp og støtte i forhold til denne del. Endvidere fokuseres på børnenes fritidsinteresser, og såfremt der er udfordringer her (manglende transport, fodboldstøvler, eller lignende), løses disse umiddelbart. Moderen i denne familie har behov for tæt opfølgning, hvorfor der etableres daglige besøg; besøg, der skal støtte moderen og sikre rammerne omkring børnene.

Fokus på indsatsen er hele tiden barnet i centrum og hurtig kompenserende indsats. Familiesuppleringsteamet har kompetence til at intervenere straks og skal således ikke gennem et tungt sagsbehandlingssystem for at få bevilget for eksempel et par fodboldstøvler.

Familiecenter, kompenserende dagtilbud

Familiecentret har både behandlingstilbud til børn og unge (0-18 år), herunder kompenserende dagtilbud, og fungerer også som døgninstitution for børn i alderen 6-12 år.³⁵

³⁵ Lolland Kommune, 2010.

Case: Kompenserende dagtilbud

Malte er 12 år gammel og normalt begavet. Malte bor hos sin far og dennes kæreste samt kærestens to ældre børn. Malte føler sig tilovers i familien, da han ofte er overladt til sig selv efter skole og ikke mærker den store interesse fra sin fars og stedmors side.

Malte har et stort fravær i sin skolegang, han har sjældent orden på sine lektier og ingen madpakke med i skole. Malte fremstår snusket og kommer gerne i skole i det samme tøj mange dage i træk. Desuden har Malte gået til springgymnastik og har haft stor fornøjelse af dette, men måtte stoppe, da stedmoderen ikke kunne overskue at køre Malte hertil og ikke ville betale det tøj, der skulle bruges dertil.

Det kompenserende dagtilbud giver Malte og familien støtte, blandt andet ved at hente Malte fra skole i hverdagene og i hjemmet i weekenderne. Der læses lektier med ham, Malte er igen begyndt at dyrke springgymnastik, og der udføres forskellige andre aktiviteter med Malte, for eksempel en tur til svømmehallen eller ude i naturen. Malte har sit snavsetøj med til familiecentret, hvor det bliver vasket og sendt med retur, når han køres hjem.

Malte opleves nu som en glad dreng, der bliver set og hørt, og som er glad for at kunne genoptage sin interesse for springgymnastik. Malte spiser godt til måltiderne på Familiecentret og får en solid madpakke med til næste skoledag, når han køres hjem til familien om aftenen, hvor Malte slutter dagen af og sover, til han skal i skole næste dag.

Kilde: Lolland Kommune, 2010.

1.4.5 Opfølgning og effektmåling

Generelt har Lolland Kommune gennem den senere tid haft fokus på opfølgning, især med henblik på at vurdere, om der opnås den rette effekt af indsatsen for de enkelte børn og familier. Herunder arbejdes der med at udarbejde gode handleplaner, der betragtes som et vigtigt afsæt for at kunne fortage opfølgning.

Kommunen har dog ikke operationelle mål for området, og der følges ikke systematisk op på målopfyldelse i sagerne, ligesom der ikke måles på resultater og effekter. Dog er det noget, kommunen har opmærksomhed på og ønsker at arbejde i retning af.

Bilag 2. Tværgående beskrivelse

2.1 Kort karakteristik

De fire kommuner adskiller sig meget på centrale parametre som for eksempel indbyggertal, befolkningssammensætning, beskæftigelsesgrad, uddannelsesniveau m.m.

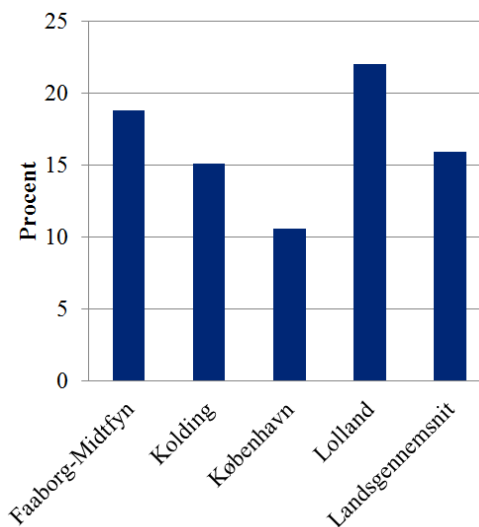
Befolkningstætheden er en parameter, der ofte anvendes til at indikere kommunens størrelse. Faaborg-Midtfyn og Lolland kommuner har en befolkningstæthed under landsgennemsnittet og betragtes ud fra denne parameter som små kommuner. Derimod har Kolding Kommune en befolkningstæthed lidt over landsgennemsnittet og kan ud fra parameteren betragtes som en mellem-lille kommune, mens Københavns Kommune er stor, jf. figuren nedenfor.

Befolkningstæthed i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Antal indbyggere per km ²
Landsgennemsnit	128
Faaborg-Midtfyn	82
Kolding	145
København	5.876
Lolland	54

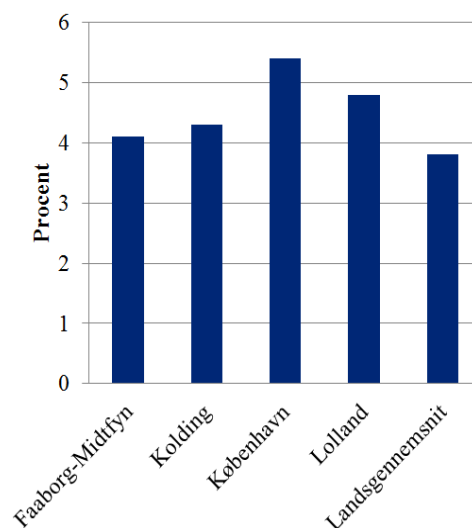
Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal, 2009.

På tilsvarende vis adskiller kommunerne sig i forhold til deres demografiske sammensætning. Andelen af borgere i pensionsalderen er således markant højere i Lolland Kommune end landsgennemsnittet, mens Københavns Kommune har en tilsvarende lavere andel set i forhold til landsplan. Derimod ligger Kolding Kommune omkring landsgennemsnittet, mens Faaborg-Midtfyn Kommune ligeledes oplever en højere andel borgere i pensionsalderen, jf. figuren nedenfor.

Andel borgere i pensionsalderen (2009)

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal, 2009.

I forhold til andelen af ledige i arbejdsstyrken har de fire kommuner det tilfælles, at de alle har en højere andel end landsgennemsnittet. Dog viser de mest aktuelle opgørelser, at Københavns Kommune har den højeste andel af de fire kommuner, jf. figuren nedenfor.

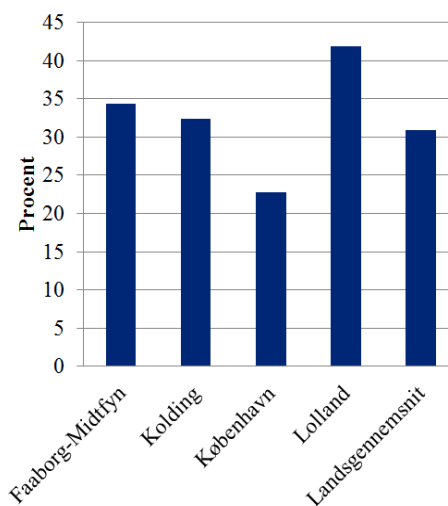
Andel ledige i arbejdsstyrken (2010)

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland og Syddanmark, juni 2010.

Ligeledes skiller Københavns Kommune sig ud fra de tre andre kommuner i forhold til andelen af borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse. I forhold til denne parameter er Københavns Kommune den kommune, der har den laveste andel, og er også den eneste kommune blandt de fire kommuner, der ligger under landsgennemsnittet. Københavns Kommune er således den af de fire kommu-

ner, der som udgangspunkt har det højeste uddannelsesniveau blandt sine borgere. Mens Faaborg-Midtfyn og Kolding Kommuner ligger omkring landsgennemsnittet, har Lolland Kommune en markant højere andel borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse, jf. figuren nedenfor.

Andel borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse (2009)

Kilde: Danmarks Statistik, 2009.

De ovenstående parametre giver en indikation af, hvor store socioøkonomiske forskelle der er mellem de fire kommuner, og kommunerne har således som udgangspunkt forskellige forudsætninger for indsatsen omkring udsatte børn og unge.

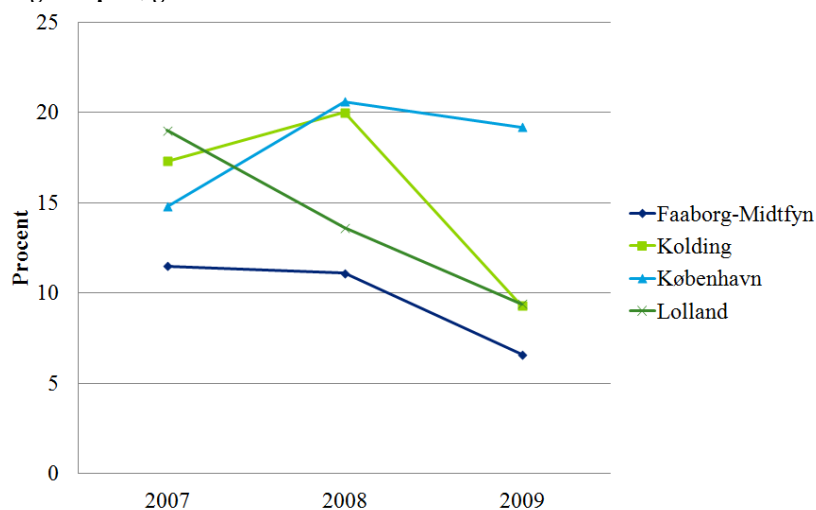
Bilag 3. Foranstaltnings- typer og anbringelsesår- sager

3.1 Foranstaltnings- typer

Der er i perioden 2007-2009 sket en udvikling i forhold til kommunernes anvendelse af forskellige foranstaltnings-typer. De største ændringer ses i forhold til anvendelsen af døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, kommunale døgntilbud samt plejefamilier, slægts- og netværksplejefamilier. Nedenfor beskrives denne udvikling i forhold til de enkelte foranstaltnings-typer.

Figuren nedenfor viser udviklingen i anvendelsen af døgninstitutioner, der tilhører de dyre foranstaltnings-typer. Her ses et fald i alle fire kommuner; mest tydeligt i Faaborg-Midtfyn og Lolland kommuner, hvor der er sket et fald over alle tre år, mens der i Kolding og Københavns kommuner er sket en stigning fra 2007 til 2008, men et fald fra 2008 til 2009.

Udviklingen fra 2007 til 2009 i den procentuelle andel af effektueringer af anbringelser på døgninstitutioner

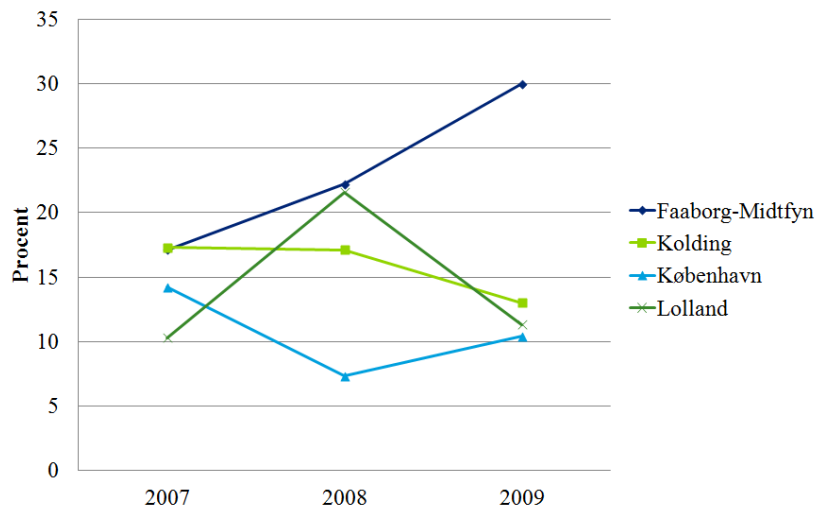

Kilde: Ankestyrelsen.

I forhold til anvendelsen af socialpædagogiske opholdssteder er der en faldende tendens, jf. figuren nedenfor. Tendensen er dog mindre klar, men for både Københavns og Kolding kommuner er der sket et fald i anvendelse af socialpædagogiske opholdssteder fra 2007 til 2008, hvor der samtidig har været en mindre stigning i Københavns Kommune frem til 2009.

Dette kan dog være meget afhængigt af de konkrete sager og en enkelt sag kan her påvirke tendensen. Derimod skiller Faaborg-Midtfyn Kommune sig ud ved en kontant stigning i anvendelsen af socialpædagogiske opholdssteder.

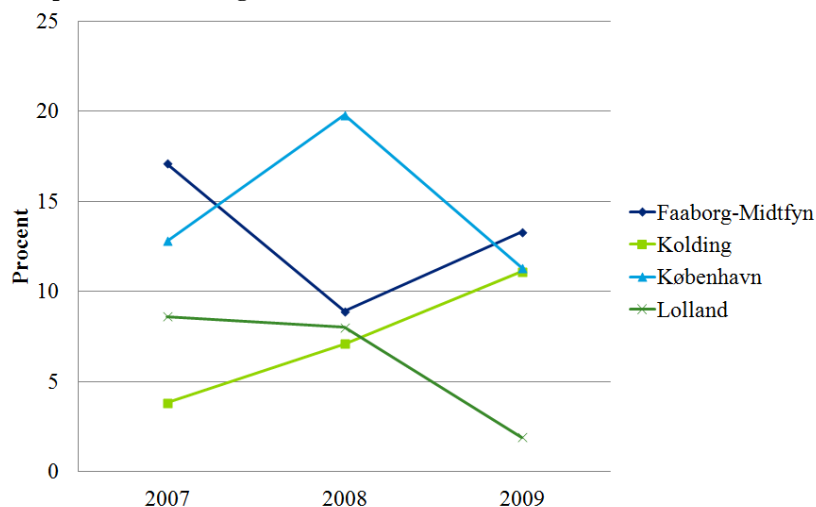
Udviklingen fra 2007-2009 i den procentuelle andel af effektueringer af anbringelser på socialpædagogiske opholdssteder

Kilde: Ankestyrelsen.

I forhold til anvendelsen af kommunale døgntilbud er der ingen tydelige tendenser. I Københavns og Kolding kommuner er der sket en stigning fra 2007 til 2008, mens der i Lolland og Faaborg-Midtfyn kommuner er sket et fald. Derimod er der sket en stigning fra 2008 til 2009 i Faaborg-Midtfyn og Kolding kommuner, mens Københavns og Lolland kommuner har oplevet et fald, jf. figuren nedenfor.

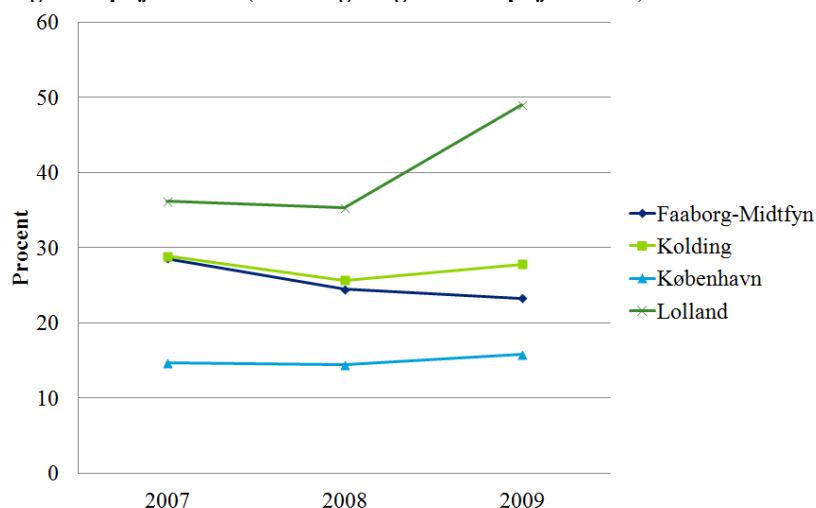
Udviklingen fra 2007-2009 i den procentuelle andel af effektueringer af anbringelser på kommunale døgntilbud

Kilde: Ankestyrelsen.

I forhold til anvendelsen af plejefamilier (herunder slægts- og netværksplejefamilier) er der sket en stigning over perioden 2007 til 2009 for to af kommunerne, der således anvender familiepleje, slægts- og netværkspleje relativt mere end andre foranstaltningstyper. Kun i Faaborg-Midtfyn Kommune ses en anden tendens, her har der nemlig været et fald i perioden, jf. figuren nedenfor.

Udviklingen fra 2007 til 2009 i den procentuelle andel af effektueringer af anbringelser i plejefamilier (inkl. slægts- og netværksplejefamilier)

Kilde: Ankestyrelsen.

3.2 Udslagsgivende årsager til afgørelser om anbringelse

De udslagsgivende årsager til kommunernes afgørelser om anbringelse kan give en indikation af, hvorvidt de fire kommuner adskiller sig i forhold til målgrupperne inden for området udsatte børn og unge, ligesom det er muligt at få et billede af, hvorvidt der er en tendens til, at vægten mellem målgrupperne ændres. De udslagsgivende årsager til anbringelse adskilles på årsager hos forældre eller i hjemmet og årsager hos barnet/den unge.

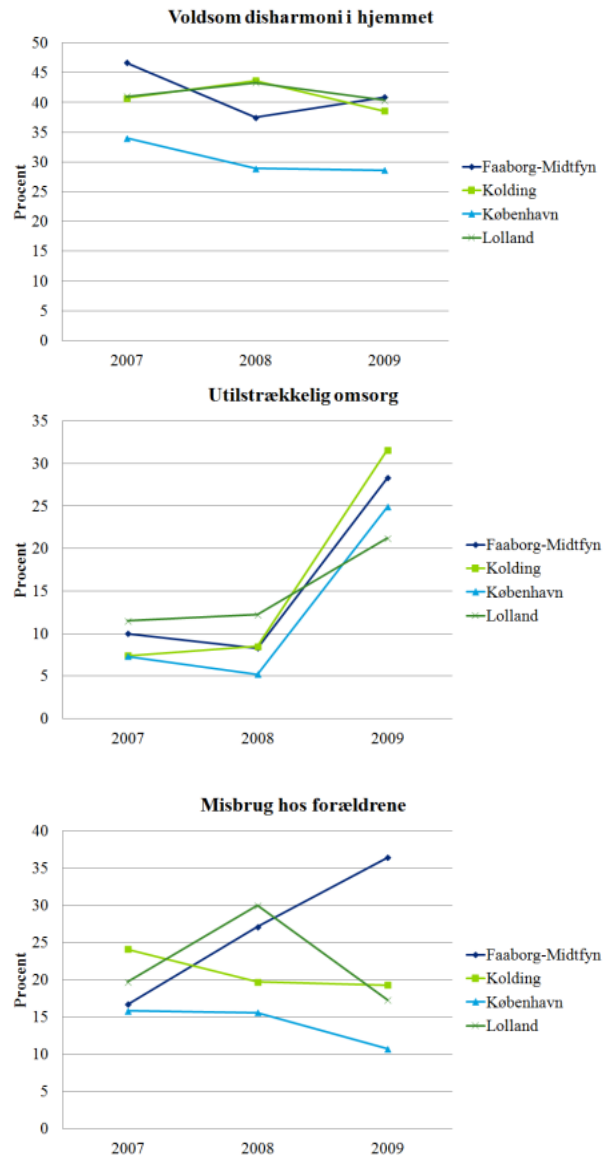
De tre procentuelt hyppigste årsager hos forældrene eller i hjemmet til afgørelser om anbringelse er både på landsplan og i de fire kommuner:

- Voldsom disharmoni i hjemmet
- Utilstrækkelig omsorg
- Misbrug hos forældrene.

Alle fire kommuner har en stigning i utilstrækkelig omsorg som årsag til anbringelse fra 2008 til 2009, ligesom Faaborg-Midtfyn Kommune

fra 2007 til 2009 har haft en markant stigning i misbrug hos forældrene som årsag, jf. figurene nedenfor.

Den procentuelle udvikling i de tre hyppigste udslagsgivende årsager hos forældrene eller i hjemmet til afgørelse om anbringelse fra 2007 til 2009

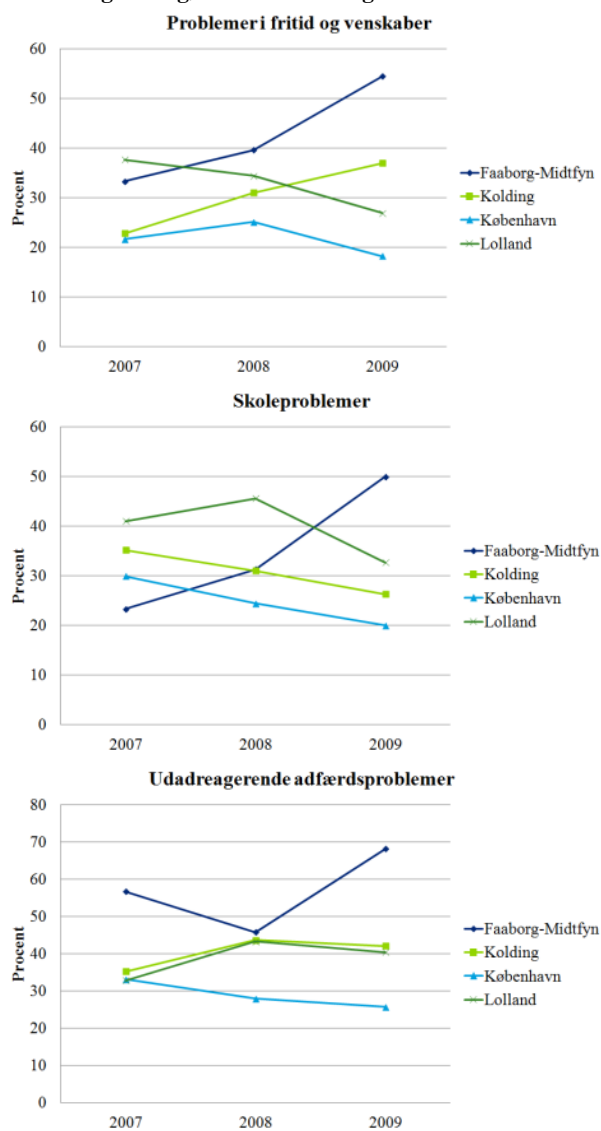
Kilde: Ankestyrelsen.

Tilsvarende er de tre hyppigste årsager hos barnet/den unge ens i alle fire kommuner samt på landsplan:

- Problemer med udadreagerende adfærd
- Skoleproblemer
- Problemer i fritid og venskaber.

Også her skiller Faaborg-Midtfyn Kommune sig ud fra de tre andre kommuner, idet alle tre årsager forekommer hyppigere i 2009 end hos de øvrige kommuner, jf. figurerne nedenfor.

Den procentuelle udvikling i de tre hyppigste udslagsgivende årsager hos barnet/den unge til afgørelse om anbringelse fra 2007 til 2009

Kilde: Ankestyrelsen

Bilag 4. Tværkommunale nøgletal

4.1 Socioøkonomiske forhold

Antal indbyggere, kommunestørrelse i km² og befolkningstæthed i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Antal indbyggere	Antal km ²	Antal indbyggere per km ²
Landet samlet	5.511.355	43.097,91	128
Faaborg-Midtfyn	52.108	637,42	82
Kolding	88.519	891,92	145
København	518.574	88,25	5.876
Lolland	47.757	891,92	54

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal, 2009.

Andel af borgere i den erhvervsdygtige alder, pensionsalderen og 0-16-årige i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Andel af borgere i den erhvervsdygtige alder	Andel af borgere i Pensionsalderen	Andel 0-16-årige
Landsgennemsnit	63,3	15,9	20,9
Faaborg-Midtfyn	59,8	18,8	21,4
Kolding	63,1	15,1	21,8
København	72,9	10,6	16,5
Lolland	60,2	22,0	17,8

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal, 2009.

Andel af ledige i arbejdsstyrken (2010) og borgere på sygedagpenge og førtidspension (2009) i de fire kommuner og på landsplan

	Andel af borgere	Andel af borgere på sygedagpenge	Andel af borgere på førtidspension
Landsgennemsnit	3,8	3,2	6,7
Faaborg-Midtfyn	4,1	3,7	8,2
Kolding	4,3	3,2	6,5
København	5,4	2,0	4,6
Lolland	4,8	2,4	13,9

Kilde: Beskæftigelsesregion Hovedstaden og Sjælland og Syddanmark, juni 2010 og 2009.

Andel af borgere med grundskole som højeste fuldførte uddannelse i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Andel af borgere
Landsgennemsnit	30,9
Faaborg-Midtfyn	34,4
Kolding	32,4
København	22,8
Lolland	41,9

Kilde: Danmarks statistik, 2009.

4.2 Økonomi

Nettodriftsudgifter per 0-22-årig i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Udgifter i kr.
Lands gennemsnit	9.819
Faaborg-Midtfyn	9.590
Kolding	7.687
København	12.365
Lolland	18.846

Kilde: KL's benchmarkingværktøj, 2009.

Udgifter til henholdsvis anbringelser og forebyggende foranstaltninger per 0-22-årig i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Udgifter (kr.), anbringelser	Udgifter (kr.), forebyg- gende foranstaltninger
Lands gennemsnit	6.348	2.517
Faaborg-Midtfyn	6.434	2.551
Kolding	5.415	1.939
København	8.070	2.979
Lolland	14.333	3.324

Kilde: KL's benchmarkingværktøj, 2009.

4.3 Anbringelser

Udviklingen i antal afgørelser om anbringelse fra 2007 til 1. halvår 2010 i de fire kommuner og på landsplan

	2007	2008	2009	1. halvår 2010
Lands gennemsnit	3.724	3.587	2.978	1.115
Faaborg-Midtfyn	30	48	22	8
Kolding	54	72	57	34
København	473	407	343	146
Lolland	51	90	52	15

Kilde: Ankestyrelsen.

Procentuel udvikling i afgørelser om anbringelse fra 2007 til 2008 og 2008 til 2009 i de fire kommuner og på landsplan (- fald, + stigning)

	Procentuel udvikling 2007-2008	Procentuel udvikling 2008-2009
Lands gennemsnit	-4	-20
Faaborg-Midtfyn	+38	-118
Kolding	+25	-26
København	-16	-19
Lolland	+43	-73

Kilde: Ankestyrelsen.

Udviklingen i antal anbragte børn og unge i perioden 2007 til 2009 i de fire kommuner og på landsplan

	2007	2008	2009
Lands gennemsnit	12.574	12.747	12.654
Faaborg-Midtfyn	151	150	142
Kolding	241	274	216
København	1.179	1.999	1.196
Lolland	254	296	291

Kilde: Tal fra Danmarks Statistik i 2007 og 2008 og tal fra Ankestyrelsen i 2009.

Antal anbragte børn/unge per 1.000 0-22-årige i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Antal per 1.000 0-22-årige
Lands gennemsnit	8,18
Faaborg-Midtfyn	9,92
Kolding	8,29
København	9,29
Lolland	25,95

Kilde: KL's benchmarkingværktøj, 2009.

Anbringelseskvotient i forhold til befolkningen mellem 0 og 17 år i de fire kommuner og på landsplan (2009)

	Anbringelseskvotient
Lands gennemsnit	1,0
Faaborg-Midtfyn	1,2
Kolding	1,1
København	1,3
Lolland	1,6

Kilde: Anbringelsestal fra Danmarks Statistik i 2007 og 2008 og tal fra Ankestyrelsen i 2009.

Den procentuelle andel af afgørelser fordelt på barnets/den unges alder på afgørelsestidspunktet i 2007 i de fire kommuner og på landsplan

	Lands gennemsnit	Faaborg-Midtfyn	Kolding	København	Lolland
0-3 år	9	13	17	10	13
4-6 år	6	3	6	6	5
7-11 år	15	17	7	12	20
12-14 år	29	27	26	29	26
15-17 år	41	40	44	42	36
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen.

Den procentuelle andel af afgørelser fordelt på barnets/den unges alder på afgørelsestidspunktet i 2008 i de fire kommuner og på landsplan

	Lands gennemsnit	Faaborg-Midtfyn	Kolding	København	Lolland
0-3 år	11	13	21	10	14
4-6 år	5	8	7	7	3
7-11 år	14	10	14	12	20
12-14 år	28	33	19	26	23
15-17 år	42	35	39	45	39
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen.

Den procentuelle andel af afgørelser fordelt på barnets/den unges alder på afgørelsestidspunktet i 2009 i de fire kommuner og på landsplan

	Lands gennemsnit	Faaborg- Midtfyn	Kolding	København	Lolland
0-3 år	12	14	14	16	17
4-6 år	6	-	7	4	8
7-11 år	14	14	21	9	15
12-14 år	26	41	19	26	25
15-17 år	42	32	39	45	35
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen.

Den procentuelle udvikling i afgørelser om anbringelse af piger og drenge fra 2007 til 2009 i de fire kommuner og på landsplan

		2007	2008	2009
Piger	Lands gennemsnit	45	45	45
	Faaborg-Midtfyn	57	52	82
	Kolding	43	61	39
	København	45	47	47
	Lolland	51	40	44
Drenge	Lands gennemsnit	55	55	55
	Faaborg-Midtfyn	43	48	18
	Kolding	57	39	61
	København	55	53	54
	Lolland	49	60	56

Kilde: Ankestyrelsen.

Den procentuelle andel af effektivering af anbringelser efter anbringelsestype i 2007 i de fire kommuner og på landsplan

	Lands- gennemsnit	Faaborg- Midtfyn	Kolding	København	Lolland
Netværksplejefamilie	4,1	-	7,7	5	3,4
Slægtsanbringelse	1,3	-	-	1,3	-
Plejefamilie i øvrigt	19,5	28,6	21,2	8,4	32,8
Eget værelse	8,9	8,6	7,7	13,2	6,9
Kommunalt døgntilbud	9,5	17,1	13,5	12,8	8,6
Akutinstitution	7,9	2,9	3,8	14,6	-
Døgninstitution, sikret afdeling	1,2	2,9	-	1	-
Døgninstitution, almindelig afdeling	17,7	8,6	17,3	13,8	19
Kost- og/eller efterskole	7,5	5,7	11,5	9,2	17,2
Socialpædagogisk opholdssted	17,9	17,1	17,3	14,2	10,3
Skibsprojekt	0,7	2,9	-	0,6	1,7
Uoplyst	3,8	5,7	-	5,9	-
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen.

Den procentuelle andel af effektivering af anbringelser efter anbringelsestype i 2008 i de fire kommuner og på landsplan

	Lands- gennemsnit	Faaborg- Midtfyn	Kolding	København	Lolland
Netværksplejefamilie	4,5	8,9	7,1	6,3	2,3
Slægtsanbringelse	0,8			1,3	-
Plejefamilie i øvrigt	21,5	15,6	18,6	6,8	33
Eget værelse	8,5	4,4	17,1	13,3	6,8
Kommunalt døgntilbud	9,1	8,9	7,1	19,8	8
Akutinstitution	6,7	8,9	11,4	14,8	5,7
Døgninstitution, sikret afdeling	1,6	-	1,4	5,3	1,1
Døgninstitution, almindelig afdeling	16,2	11,1	18,6	15,3	12,5
Kost- og/eller efterskole	6,6	11,1	-	5,5	4,5
Socialpædagogisk opholdssted	19,3	22,2	17,1	7,3	21,6
Skibsprojekt	0,9	2,2	-	0,5	3,4
Uoplyst	4,3	6,7	1,4	3,8	1,1
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen.

Tabel 22: Den procentuelle andel af effektivering af anbringelser efter anbringelsestype i 2009 i de fire kommuner og på landsplan

	Lands- gennemsnit	Faaborg- Midtfyn	Kolding	København	Lolland
Netværksplejefamilie	3,6	3,3	-	5,1	7,5
Slægtsanbringelse	1,1	-	-	0,8	5,7
Plejefamilie i øvrigt	22,2	20	27,8	9,9	35,8
Eget værelse	9,6	3,3	16,7	11	3,8
Kommunalt døgntilbud	11,6	13,3	11,1	11,3	1,9
Akutinstitution	6,1	3,3	9,3	20,8	11,3
Døgninstitution, sikret afdeling	1,5	3,3	-	5,1	-
Døgninstitution, almindelig afdeling	13,4	3,3	9,3	14,1	9,4
Kost- og/eller efterskole	6,9	13,3	5,6	7,9	9,4
Socialpædagogisk opholdssted	19,3	30	13	10,4	11,3
Skibsprojekt	0,5	-	1,9	1,7	-
Uoplyst	4,1	6,7	5,6	2	3,8
I alt	100	100	100	100	100

Kilde: Ankestyrelsen.

Tabel 23: Den procentuelle udvikling i de tre hyppigste udslagsgivende årsager hos barnet/den unge til afgørelse om anbringelse fra 2007 til 2009 i de fire kommuner og på landsplan

		Problemer med udadreagerende adfærd	Skole- problemer	Problemer i fritid og venskaber
2007	Lands gennemsnit	39,1	33,0	29,2
	Faaborg-Midtfyn	56,7	23,3	33,3
	Kolding	35,2	35,2	22,8
	København	33,1	29,9	21,6
	Lolland	32,8	41,0	37,7
2008	Lands gennemsnit	40,7	35,6	31,5
	Faaborg-Midtfyn	45,8	31,3	39,6
	Kolding	43,7	31,0	31,0
	København	27,9	24,4	25,1
	Lolland	43,3	45,6	34,4
2009	Lands gennemsnit	37,7	33,7	30,1
	Faaborg-Midtfyn	68,2	50,0	54,5
	Kolding	42,1	26,3	37,0
	København	25,7	20,0	18,2
	Lolland	40,4	32,7	26,9

Kilde: Ankestyrelsen.

Tabel 24: Den procentuelle udvikling i de tre hyppigste udslagsgivende årsager i hjemmet til afgørelse om anbringelse fra 2007 til 2009 i de fire kommuner og på landsplan

		Voldsom dishar- moni i hjemmet	Utilstrækkelig omsorg	Misbrug hos forældrene
2007	Lands gennemsnit	35,6	8,0	16,7
	Faaborg-Midtfyn	46,7	10,0	16,7
	Kolding	40,7	7,4	24,1
	København	34,0	7,3	15,8
	Lolland	41,0	11,5	19,7
2008	Lands gennemsnit	36,9	9,5	17,3
	Faaborg-Midtfyn	37,5	8,3	27,1
	Kolding	43,7	8,5	19,7
	København	28,9	5,2	15,6
	Lolland	43,3	12,2	30,0
2009	Lands gennemsnit	34,4	27,0	16,3
	Faaborg-Midtfyn	40,9	28,3	36,4
	Kolding	38,6	31,6	19,3
	København	28,6	24,9	10,7
	Lolland	40,4	21,2	17,3

Kilde: Ankestyrelsen.